

децембар 2010 -фебруар 2011

отета истина

ЛИСТ УДРУЖЕЊА ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ И НЕСТАЛИХ ЛИЦА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ ГОДИНА VII BROJ 24

СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

КАД КРИМИНАЛЦИ ВЛАДАЈУ ПОШТЕНИ СТРАДАЈУ

После тринаестогодишње и дванаестогодишње борбе да докажемо да су наши нестали чланови породица били жртве најмонструознијег злочина, незабележеног у историји цивилизоване Европе, коначно смо доживели да један одговоран, непопустљив и цивилизован човек, специјални известилац Дик Марти потврди све оно што смо ми безуспешно доказивали.

Јавност се сада згрожава над злочинима људи које је руководство поједињих западних земаља затварањем очију над њиховим неделима (од којих су неки имали и материјалну корист) соколила и честитала им на њиховој “демократској борби и победи и независности”, која је како се сада види настала на најмонструознијим злочинима и касапљењу људи, стицањем богатства продајом туђег срда, наркодиловањем, оснивањем тајних логора и јавних кућа, швердом и ко зна још чиме.

Сада се сви згражавају, а знали су добро са киме су имали послу. Ишчуђавање Кушнера на помен “жуте куће” и називање новинара који га је питao о трговини органима лудаком, је лицемерство врхунских размера. А шта ако се докаже да је и др Кушнер, као члан организације “Лекари без граница” то звање искористио за неки свој бизнис?

Свако нагађање шта ће бити, излишно је сада. Треба сачекати реч званичних органа и Хашког суда који је како је објављено спреман на сваку сарадњу, ако се то буде тражило.

М.М.К.

ОТЈЕТА ИСТИНА

**Удружење породица
киднапованих и несталих
лица на Косову и Метохији**

Главни и одговорни уредник
Милијана М. Комаревић

Компјутерска обрада
и
Штампа
“ИН” Земун

Тираж 1200 ком

Председник Удружења
Верица Томановић

Секретар Удружења
Олгица Божанић

Уређивачки одбор
Миланка Петровић
Павле Костић
Драгана Мајсторовић
Радмила Спасић
Гордана Ристић
Бранкица Антић
Милорад Трифуновић
Негован Маврић
Велибор Ађанчић
***

Први број часописа изашао је 31.
августа 2004. године,
излази тромесечно.

Часопис је објављен уз свесрдну
помоћ
Међународног комитета
Црвеног крста
Часопис је бесплатан
текући рачун:
205-22276-93

Комерцијална банка А.Д. Београд

e-mail:udruzenjekidnest@yahoo.com
www.udruzenjeporodica.org.rs

САДРЖАЈ

Победила истина

4

Убијање сведока је скандал

6

Досије Тачи

7-9

Убрзати истрагу о трговини органима

8

Не бојим се

13

Знам ко је добио органе

15

Патња дуга 12 година

18

Црна жуто бела кућа

19-21

Тачи се покајао због својих изјава

25-26

Змија има подршку

34

Харадинај као Менгеле

36

Главни купци органа Израелци

37

Гњиланцима 101 година затвора

38

Посланици Парламентарне скупштине СЕ огромном већином гласова усвојили Резолуцију о извештају Дика Марија

ПОБЕДИЛА ИСТИНА

Посланици Парламентарне скупштине Савета Европе прихватили су извештај Дика Мартија о оптужбама за нехумано третирање особа и илегалној трговини људским органима на Косову. На основу овог извештаја, изгласана је резолуција огромном већином, са 169 гласова за, 8 против и 14 уздржаних, којим се од земаља чланица СЕ и међународне заједнице тражи да без одлагања учине све да се расветли цео случај. Тиме је, уједно, задат и озбиљан политички ударац онима који подржавају албанску сепсију на Косову. Дебата у СЕ изазвала је огромно интересовање посланика и јавности. Реч је тражило готово шездесет чланова ПССЕ, па многи од њих, иако је расправа трајала до касног поподнева, нису стигли да говоре. Осим ретких изузетака Албанаца и Турака сви посланици стали су на страну известиоца, одали признање његовој храбrosti, објективности и професионалности и затражили детаљну и независну истрагу о свему што се дешавало на Косову у вези са грозоморним чињеницама које је Марти навео у

Дик Марти:

ТАЧНО У ЖИВАЦ

- Извештај је веродостојан и погодио је тачно у живац - рекао је Марти, пред заседање. - Документ не пружа доказе за оптужбе, јер нисам истражни судија. Али, истаживач сам и извештај садржи веома тачне детаље. Готово сви елементи су били познати. Прави је скандал што су затваране очи пред криминалним деловањем појединих кругова, који су доведени на власт у Приштини.

На Мартија су, како сам каже, напади оставили трага, па је рекао да "није задовољство бити оптужен за лажова и нацисту", а посебно га је заболела критика појединих колега да је "боље да се бави инересима Швајцарске".

свом извештају.- Не могу се привилеговати ћутање и политички прагматизам, по цену правде и истине - поручио је Марти, представљајући свој извештај, истакавши да је сада потребна права истрага, а не алиби у потрази за истином.Онима који су од обелодањивања извећтаја до данас

изразили сумњу у његове изворе, поручио је да постоје кредитабилни све-доци, што сада изазива страх у одређеним срединама. Навео је да су жртве били Срби и Албанци које су припадници ОВК сматрали за издајнике. Рекао је и да његов извештај није ни за Србију ни против Косова, већ за - истину. Швајцарском известиоцу подршку су најпре пружили представници свих политичких групација у ПССЕ, да би затим, честитке на изузетном извештају стигле и од практично свих посланика који су се обратили на заседању. Бернар Марке, из Монака, поручио је да је међународна заједница уместо истине, изабрала прагматичност и стабилност на кратке стазе. Валериј Парфенов, из Руске Федерације, да су наводи из извештаја застрашујући и да више не сме да се ћути, док је Францускиња Клод Греф нагласила да извештај показује колику политичку важност може да има СЕ.- Ратни злочинци после овога морају да знају да никада неће бити остављени на миру - рекла је она. Николај Шаклајн из Русије је пожелео да честита Мартију и истакао да налази из његовог извештаја сада не могу да остану без последица. Шеф грчке делегације Константинос Вретос је поручио да је Марти допринео престижу СЕ и нагласио да би свака евентуална измена његовог текста била знак попуштања под притисцима. Многи посланици, попут Бернара Меркеа или Игора Чернишенка, затражили су конвецију против трговине људским органима и међународне споразуме којима ће се стриктно уредити област примања органа. Жан Шарл Гардео, Мартијева открића је означио као историјски тренутак за СЕ. Немица Марилијуз Бек је поручила да треба испитати и одговорност међународне заједнице за оно што је наступило после бомбардовања НАТО, док је Словенка Дарја Лавтијкар Беблер истакла да би сада требало избећи да ова открића компромитују будући дијалог Београда и Приштине. Агустин Конде Бахен из Шпаније је нагласио да се сада треба запитати коме је то "додељена" независност.

- Треба да размислимо у које руке се то ставља суворенитет. Извештај се тиме не бави, али би требало да поведемо рачуна и о томе шта је урадила Европа, признајући део једне земље за државу - поручио је овај шпански посланик. Подршка Мартију стизала је од Холанђана, Британаца, Немаца, Португалца, Моначана, Француза, Руса, Чеха, Швајцараца, Словака, Грка, чланова свих политичких партија. Здушно су га подржали и Милица Марковић и Младен Иванић из Босне. О трговини људским органима као монструозном злочину говорила је и Хрватица Мирјана Ферић-Вац и затражила детаљну међународну истрагу. Суштина огромне већине је била да правда мора да буде иста за све, и да не може бити једне правде за поражене, а друге за победнике. Мартијев извештај, који као главне кривице наводи тзв. дреничку групу ОВК и њиховог вођу Хашима Тачија, истиче да се против некажњавања у овако тешком кршењу људских права мора бескомпромисно борити. За то је потребно да земље чланице ЕУ и све остale земље одобре потребна средства и дају неопходну политичку подршку, закључили су посланици у Стразбуру.

- Има ствари које не радимо из храбrosti, већ због тога да бисмо у очи у очи могли да погледамо своју децу и децу наше деце - одговорио је Марти у завршној речи на многобројне честитке посланика на његовој храбrosti, цитирајући италијанског генерала Карла Алберта де ла Кјезу, којег је убила мафија.

Жан Шарл Гардете:

НАЈГОРЕ ЈЕ НА КОСОВУ

Нема ђомирења док се не открије истиница, коју знају сведоци

Дан после Дика Мартија за говорницом Савета Европе посланик из Монака Жан Шарл Гардете изашао је са својим извештајем о заштити сведока на Балкану. Гардете као убедљиво најгору ситуацију у региону истиче ону на Косову, следи Босна, док је Србија добила "прелазну" оцену, котирајући се у том смислу одмах иза "водеће" Хрватске. Посланик из Монака истакао је да сведоци морају у целом региону имати бољу заштиту, и локалних власти, али и међународне заједнице.

- Очекујем, између остalog, да ЕУ настави да сматра заштиту сведока као један од основних критеријума за партнерство са земљама региона и омогући више средстава јединици ЕУЛЕКС-а за заштиту сведока. Очекујем да се усвоје закони из домена заштите сведока, да се повећају средства у сврху њихове заштите, да се охрабре правне институције у земљи да брзо и ефикасно истражују случајеве претњи сведоцима, предузму мере да сведоци буду информисани о средствима заштите који су им на располагању, да наставе са јачањем сарадње у гоњењу ратних злочинаца јер је прошло много година од сукоба на територији бивше Југославије, па је трагове избрисао зуб времена. И сада правда, практично,

може да се ослони у највећој мери само на сведоце. Зато би сведоци морали да буду много боље заштићени, јер само тако може да се дође до истине, која је неопходна да би се затворила ова болна страница у историји региона. Треба знати да на Косову не постоји практично ни један елемент ваљане заштите сведока. Не постоји закон који регулише ову област. Они који одлуче да сведоче, заиста преузимају велики ризик. Некима су, чак, и животи угрожени. Претње и напади на сведоце често остају некажњени. ЕУЛЕКС-ова јединица за заштиту сведока нема довољно извора средстава, нити полицијске снаге специјализоване у те сврхе. Дуго може да се набраја. Може се слободно рећи да на Косову, у смислу заштите сведока, постоји правна - празнина - каже Гардете.

- Ја и Марти нисмо радили заједно. Нисмо се ни срели приликом изrade наших извештаја. А ако је од нас тражено да их урадимо, значи да је за тим постојала потреба.

Покушаји да се умањи значај
Мартијевог извештаја
ЧЕКАЛИ СЕ ИЗБОРИ

Због притиска и налога да сачека са објављивањем свога извештаја, специјлни извештилац скупштине Савета Европе Дик Марти је морао да сачека косовске изборе. Ово је рекао аустријски политичар Мартин Гроф наглашавајући да је било покушаја да се умањи значај Мартијевог извештаја о трговини људским органима на Косову и Метохији.

В.Б.

Владимир Вукчевић
НАША ИСТРАГА ДЕТАЉНИЈА

Српски тужилац за ратне злочине Владимир Вукчевић каже да је истрага српских власти о трговини људским органима на Косову и Метохији и северу Албаније одмакла много више од истраге специјалног известиоца Савета Европе Дика Мартија. Он није желео да говори о именима осумњичених истичући да ће резултати истраге бити објављени по њеном окончању. "Не желим да лицитирам колико има лекара и људи који су чинили кривична дела под истрагом. Избећи ћу да именујем било кога, јер већ има пуно шпекулација о томе у медијима", рекао је Вукчевић на конференцији за новинаре поводом Мартијевог извештаја у којем је поред осталих, као одговоран за трговину људским органима означен косовски премијер Хашим Тачи. Без сарадње са ЕУЛЕКС-ом и Саветом Европе сигурно је да неће бити напретка у тој истрази. Није битно ко ће процесуирати и подићи оптужницу против одговорних, важно је да починиоци злочина стану пред лице правде. "Ко ће процесуирати - ми или ЕУЛЕКС или Албанци, није важно, наше је да докажемо да су извршена недела, важно је само да одговарају. Ја сам тужилац и мој посао је налажење доказа, да их понудим суду и да докажем да је неко извршио кривично дело", рекао је Вукчевић одговарајући на питања новинара у Специјалном суду.

Дик Марти поручује

УБИЈАЊЕ СВЕДОКА ЈЕ СКАНДАЛ

Чињеница да убијање сведока на Косову никога у Европи није дирнуло и да су сви о томе ћутали прави је скандал, а не мој извештај о трговини органима, изјавио је специјални известилац СЕ

Сазнање да убијање сведока на Косову никога у Европи није дирнуло и да су сви о томе ћутали прави је скандал, а не мој извештај о трговини органима, изјавио је специјални известилац Савета Европе Дик Марти, истакавши да је на Косову убијено више десетина људи који су сведочили о злочинима.

"Последњих година на Косову је убијено више десетина људи који су сведочили о почињеним злочинима. Сви су ћутали. То је прави скандал, а не мој извештај у којем сам записао само оно што многи знају већ веома дуго", рекао је Марти у интервјуу за словеначки лист "Дело". Специјални известилац СЕ истакао је да су се сва имена која је у извештају навео, међу којима је и име Хашима Тачија, годинама појављивала у полицијским извештајима, дипломатским телеграмима, криминолошким студијама и извештајима многих страних обавештајних служби - од америчке ФБИ до британске МИ6, италијанске службе СИСМИ, немачке ДНД до грчке ЕРП."На западу су, dakле, све време веома добро знали шта се догађа на Косову, али нико није ништа чинио", нагласио је Марти. Он је подсетио да се први шеф мисије УНМИК-а на Косову и бивши француски министар иностраних послова Бернар Кушнер, на питање новинара о трговини људским органима на Косову, грохотом наслеђао.

"Човек, који се смеје тако страничној теми, доста говори о себи", каже Марти.

На питање да ли је посетио такозвану "жуту кућу" у Албанији, Марти је одговорио да тамо сада

нема ничега и да за тим нема потребе, наводећи да је "жути кућа" само "комадић у прилично компликованом мозаику косовске драме". Када је реч о решавању проблема изнетог у његовом извештају, специјални известилац СЕ је истакао да више верује Американцима него Европљанима. "зато што су на Балкану знатно омиљени. Мислим да би решење САД-а за Косово било лакше прихватљиво него било какав указ из ЕУ. Брисел ту не значи много. Ни Еулекс. Ту су

спремни да послушају само Американце", казао је Марти. Он је оценио да ће Брисел учинити све да се тај случај што пре заборави и да никада неће прихватити "једино решење" - формирање посебне истражне јединице ван Косова, са посебним овлашћењима и са јако озбиљним програмом заштите сведока. "Европа то никада неће прихватити, јер зна да би моји сведоци заиста проговорили и открили да је добар део европске политике све време знао шта се дешава на Косову. Мислите ли да у Бриселу заиста желе тако нешто да чују", рекао је Марти. Он подсећа да су информације о неза-

конитој трговини органима на Косову у јавности почели да круже још 2003. и да су се руководства УНМИК-а и Хашког суда годину дана касније одлучила за темељан преглед "те несрћне куће", где је доведена и група новинара и где су нађени трагови крви, игле за инјекције и друга медицинска помагала. Марти каже да противречности у исказима чланова породице која је у то време живела у "жутој кући" "очигледно нису никоме сметале". Екипа из Хага је прикупила пронађене ствари које су чуване у канцеларији тадашње главне хашке тужитељке Карле дел Понте, са којом је Марти разговарао 2009, када му је она говорила не само о "жутој кући", већ и пружила низ других информација о логорима ОВК и о својим разговорима с људима који су тамо превозили заробљенике. Дел Понтеова је тада поменула и доказни материјал који су том приликом прикупили у Албанији, због чега је Марти и отишао у Хаг како би лично прегледао те предмете, али га је то што су они оцењени беззначајним изузетно изненадило. "Био сам потпуно изненађен. Наиме, рекли су ми да су докази били беззначајни и да су их зато уништили. То је била веома необична одлука. Материјал су уништили у време док је Карла дел Понте још била тужилац, али је о томе нису никада обавестили. Објаснили су ми да се у суштини радио о нормалној процедуре", истиче Марти. Он је нагласио да у Хагу нису успели да га у то убеде и да се "доказни материјал не уништава тек тако нигде у свету". Марти је у свом извештају, који је недавно усвојила Парламентарна скупштина СЕ, тешко оптужио Тачија и "Ослободилачу војску Косова" да су умешани у трговину органима она Косову.

ДОСИЈЕ ТАЧИ - ДОКУМЕНТИ

Нехумана постуђања са људима и илегална трговина људским органима на Косову

Дик Марти, известилац Одбора за правна питања Парламентарне скупштине Савета Европе. О његовом извештају скупштина је расправљала 25. јануара 2011. када се гласало о предложеној резолуцији у којој се каже да због структуре друштва па је косовских Албанаца, још увек веома клански оријентисаног, као и одсуства истинског цивилног друштва, било је изузетно тешко успоставити контакте са локалним изворима. Уз то иде и страх, често до границе правог терора, који смо приметили код неких наших доушника чим смо им саопштили шта је предмет наше истраге. чак ни поједини представници међународних институција нису крили да нису вољни да се ухвате у коштац са овим чињеницама.

Тако је у критичном периоду, који је фокус наше истраге, ОВК имао контролу над пространом територијом која је обухватала Косово, али и неке пограничне регионе на северу Албаније. Контролу ОВК не треба схватити као неко структурисано вршење власти, а свакако је била далеко од контура државе. У току овог критичног периода почињени су бројни злочини и над Србима који су остали у региону и над косовским Албанцима осумњиченим да су „издајници“ и „колаборационисти“, или су постали жртве трвења унутар ОВК. Ти злочини су углавном прошли не-кажњено и тек годинама касније је направљен прилично скроман почетак по том питању.

1. У априлу 2008. Карла дел Понте, бивша главна тужитељка Међународног кривичног суда за бившу Југославију (МКСЈ), објавила је књигу мемоара, у коаутorstву са Чаком Судетићем, о својим искуствима у трибуналу. Књига је прво изашла на италијанском (La caccia-lo e i criminali di guerra). Скоро десет година по завршетку рата на Косову, у књизи су се појавила открића о трговини људским органима узетим од српских заробљеника, коју су наводно обављали главни

команданти Ослободилачке војске Косова (ОВК). Те тврдње су представљале изненађење у више погледа и изазвале су мноштво снажних реакција. Пре свега, изненађујуће су биле јер су потекле од некога ко је имао највишу службену одговорност, у самом срцу судског система задуженог за кривично гоњење за злочине почињене током сукоба који су разорили бившу Југославију. Поред тога, и изнад свега, оне су представљале изненађење јер су откриле да је очигледно изостала званична реакција на наводе који су ипак сматрани доволјно озбиљним да би их бивша тужитељка укључила у мемоаре.

2. Имајући пред собом предлог за Резолуцију (11574), што је захтевало темељну истрагу о делима која помиње Дел Понтеова и њиховим последицама како би се утврдила веродостојност тих тврдњи, жртвама обезбедила правда и ухватили починиоци злочина, Комитет за правна питања и људска права именовао је мене за известиоца и сходно томе ми наложио да предложим прелиминарни нацрт резолуције и сачиним извештај.

3. Одмах су ми били јасни ванредни изазови овог задатка. Дела која наводи бивша тужитељка, особа с међународном репутацијом, наводно су се догодила пре десет година и нису прописно истражена од стране било којег домаћег или међународног тела надлежног за поменуту територију. Све указује на то да су напори да се утврде чињенице о косовском сукобу и казне одговорни за ратне злочине пре свега били усмерени у једном правцу, засновани на имплицитној претпоставци да су на једној страни биле жртве, а на другој злочинци. Као што ћемо видети, стварност је, чини се, сложенија. Због структуре друштва косовских Албанаца, још увек веома клански оријентисаног, као и одсуства истинског цивилног друштва, било је изузетно тешко успоставити контакте са локалним изворима. Уз то иде и страх, често до границе правог терора, који смо приметили код неких наших доушника чим смо им саопштили шта је предмет наше истраге. чак ни

поједини представници међународних институција нису крили да нису

вољни да се ухвате у коштац са овим чињеницама.

„Прошлост је прошлост. Сада морамо гледати у будућност“, говорили су. Албанске власти су на-говестиле да њихова територија није била захваћена сукобима и да немају разлога да отварају истрагу. Српске власти су реаговале, иако са приличним закашњењем, али до сада нису постигле значајније резултате. МКСЈ је са своје стране спровео истраживачку мисију на месту озлоглашене „жуте куће“, мада је поступак био прилично површан и са професионалним стандардима који помало збуњују. Осим тога, мандат МКСЈ је био ограничен на јасно дефинисан временски рок и територију: Међународни суд је формиран да суди осумњиченима за злочине почињене само до јуна 1999, краја сукоба на Косову, и његова надлежност се не проширује на Албанију, осим у случајевима када Албанија изричито да овлашћење да се истрага спроведе на њеној територији.

ДОСИЈЕ ТАЧИ - ДОКУМЕНТИ

4. Дела која нас тренутно интересују наводно су почињена углавном од лета 1999. па надаље, у ситуацији велике конфузије у целом региону. Српске снаге безбедности су напустиле Косово и војници Кфора (Међународне стабилизационе НАТО снаге за Косово) прилично су се споро утврђивали, док су десетине хиљада косовских албанских избеглица покушавале прво да стигну до Албаније а онда да се врате кући, а Срби опет да потраже уточиште на територијама под контролом српске војске. Владао је хаос: није било функционалне администрације народа Косова, а Кфору је било потребно поприлично времена да преузме контролу над ситуацијом, очигледно без потребног знања како да се носи са овако екстремним ситуацијама. Интервенција НАТО-а је у суштини била ваздушна кампања – бомбардовање Косова и Србије (операције које су по неким мишљењима прекршиле међународно право, јер их није одобрио Савет безбедности УН) – а на терену је де факто савезник НАТО-а била ОВК. Тако је у критичном периоду, који је фокус наше истраге, ОВК имао контролу над пространом територијом која је обухватала Косово,

току овог критичног периода почињени су бројни злочини и над Србима који су остали у региону и над косовским Албанцима осумњиченим да су „издајници“ и „колаборационисти“, или су постали жртве трвења унутар ОВК. Ти злочини су углавном прошли некажњено и тек годинама касније је направљен прилично скроман почетак по том питању.

5. За време ове хаотичне фазе, граница између Косова и Албаније је практично престала да постоји. Није заправо било никаквог облика контроле, а тешко да је и било могуће применити правила с обзиром на огроман прилив избеглица према Албанији и њихов повратак у сличном броју пошто су непријатељства окончана. За време једне мисије на терену 1999. у име швајцарског парламента лично сам овоме присуствовао; изнад свега сам запазио како су с јединственом солидарношћу албанско становништво и власти прихватали косовске албанске избеглице. У таквој атмосфери су се фракције ОВК слободно кретале са обе стране границе, која је, као што сам истакао, у то време била више нека симболична линија поделе. Дакле, јасно је да је ОВК имала контролу у

власти у војним операцијама и обнови реда. Резултат овакве ситуације је то што су одређени злочини које су починили припадници ОВК, укључујући и неке лидере у врху ОВК, практично прикривени и остали су некажњени.

6. Злочини српских снага су документовани, јавно осуђени и, у мери у којој је то могуће, почињиоцима се судило. Застрашујућу природу ових злочина заиста не треба даље описивати. Они су произашли из изопачене политике коју је Милошевић дуго водио, укључујући и оно време када је уживао пуно дипломатско признање у престоницама многих демократских земаља. Ти злочини су однели десетине хиљада живота и пореметили цео један регион нашег континента. У сукобу на Косову, албанско становништво је претрпело стравично насиље због сулуде политике етничког чишћења диктатора који је тада био на власти у Београду. Ниједан од ових историјских догађаја не може данас бити предмет недоумица. Међутим, паралелно с тим се појавила једна клима и склоност да се сви ови догађаји и дела посматрају кроз објектив који све приказује исувише јасно: на једној страни су Срби, приказани као зли угњетачи, а на другој косовски Албанци, виђени као невине жртве. У ужасима злочина не може да постоји принцип компензације. Основна суштина правде је да сви буду третирани на исти начин. штавише, дужност је да се утврди истина и спроведе правда како би се обновио истински мир и да би различите заједнице могле да се помире и почну да живе и раде заједно.

7. Ипак, у случају Косова, преовладала је, изгледа, прилично кратковида логика: успоставити привид реда што је брже могуће, а избегнути све што би могло да дестабилизује регион, још увек у стану веома крхке равнотеже. Резултат је био такав облик правде који се једино може дефинисати као селективни.

али и неке пограничне регионе на северу Албаније. Контролу ОВК не треба схватити као неко структурисано вршење власти, а свакако је била далеко од контура државе. У

региону у том критичном периоду, како на Косову тако и у северном делу Албаније, уз границу. Међународне снаге су сарађивале са ОВК као са локалним органима

ДОСИЈЕ ТАЧИ - ДОКУМЕНТИ

Некажњиви су постали многи злочини који су изгледа, на основу поузданних показатеља, директно или индиректно били дело највиших вођа ОВК. Западне земље које су се ангажовале на Косову нису се упустиле у директне интервенције на терену, определивши се за нападе из ваздуха, па је ОВК била њихов неопходни савезник у копненим операцијама. Међународни актери решили су да зажмуре пред ратним злочинима ОВК и одредили су као најважнији циљ да успоставе известан степен краткорочне стабилности. У суштини, ново Косово је изграђено на постојећим структурама домовинског покрета косовских Албанаца? Дакле, и међународне администрације које су се тамо смењивале, и влада САД, за коју се генерално сматра да игра важну улогу у дешавањима на новом Косову¹, морале су да одржавају добре односе са својим де факто савезницима на терену, пошто су они постали нови господари локалне политичке сцене. Ова ситуација, као што смо већ нагласили, на крају је осујетила изгледе да до краја сазнамо истину о почињеним злочинима, барем у случајевима где постоје све индиције да су у питању недела особа на положајима у власти или лица блиских онима на власти. Додатни проблем је то што ресурси међународне администрације под Унмиком нису били доволни ни по количини ни по квалитету да би се на ефикасан и непристрастан начин процесуирали почињени злочини. Временски ограничени уговори за већину иностраног особља Унмика и касније сталне ротације представљали су велику препреку спровођењу правде. Међународни званичници су нам рекли да им је било немогуће да сачувају поверљивост извора – што је суштински елемент за успех кривичне истраге – посебно због тога што су морали да се ослањају на локалне преводиоце који су често преносили информације особама под истрагом. Због тога је Еулекс морао да доводи преводиоце из других земаља како би безбедно обављао најосетљивија испитивања. Исти извори су нам рекли да би се приступ међународне заједнице укратко најбоље могао описати као „стабилност и мир по сваку цену“. Такав приступ је очигледно подразумевао да се не долази у сукоб са локалним актерима на власти.

8. Тако је мисија Еулекса, на задатку од краја 2008., наследила

изузетно тешку ситуацију. Бројне досије о ратним злочинима, посебно оне у којима су као осумњичени наведени борци ОВК, Унмик је предао у једном стању (затурени докази и изјаве сведока, превелике временске паузе између непотпуних истражних радњи). Званичници Еулекса су чак отворено износили своје страхове кад смо одлазили у истраживачке посете да ће од бројних предмета просто морати да се одустане². Неки од наших контаката, представници новог цивилног друштва у повоју, нису се устезали да критикују Еулекс: очекивало се да ће Еулекс коначно кренути на „недодирљиве“, чија је више него мутна прошлост била општепозната чињеница. Ипак, очекивања су била узалудна: било је много најава и обећања, али опипљиве резултате тек треба видети. Типичан је случај Назима Блаце, дувача у пиштальку, који је јавно признао да је убијао по налогу људи који су данас на високим политичким положајима. четири дана је прошло пре него што је ухапшен и стављен под заштиту. Начин на који се Еулекс буде бавио овим случајем биће важан тест колико је далеко спреман да иде у својој мисији промовисања правде.

9. Мора се ипак похвалити изузетна посвећеност многих припадника Еулекса – у време писања овог текс-

та око 1.600 међународних руководилаца и 1.100 локалних радника – и њихова решеност да се суче са изузетним изазовом који им је предат у задатак. Њихови напори су почели да дају опипљиве резултате, посебно у случајевима логора у Кукешу и клинике „Медикус“ у Приштини. Ипак, неопходно је да Еулекс добије експлицитнију и одлучнију подршку на највишем нивоу европске политике. Не може бити оклевања и недоумица кад је у питању потреба да се гоне сви осумњичени за злочине, чак и у случајевима када они заузимају важне институционалне и политичке положаје. Исто тако, Еулекс

мора под хитно да добије приступ комплетној архиви коју су прикупиле међународне агенције које су претходно радиле на Косову, укључујући и документацију Кфора која је у међувремену враћена у земље које су дале војни допринос³, и документацију коју је саставио МКСЈ4. По мишљењу кључних особа које раде на терену, треба да постоји заједничка, јединствена база података која би се састојала од архиве свих међународних чинилаца, лако доступна истражитељима Еулекса. Човек мора да се упита шта би уопште могло да буде наведено као разлог зашто овај основни захтев није испуњен.

10. Косовска полиција (КП), мултиетничка по саставу, професионално је обучена, добро опремљена и очигледно ефикасна у борби против ситног криминала или мање тешких облика криминалитета. Са више од 7.200 униформисаних полицијаца и преко 1.100 помоћног особља, КП чине представници 13 етничких група, укључујући и 10% Срба. Према последњим анкетама, КП је друга, одмах иза Кфора, међу институцијама које на Косову уживају висок ниво поверења јавности. Високи међународни званичници су потврдили да је полиција „пристојна“, а судије „проблематичне“ – у смислу да су изложени застрашивавању, корумпирани или под утицајем политичара. Ипак, посматрачи с којима смо разговарали имају различите процене о полицији. КП још треба да се докаже да би задобила пуно поверење својих међународних партнера, укључујући и колеге у Еулексу. Међу представницима међународне заједнице на Косову смо осетили колебања и сумње у одговору на питање да ли сви чланици полиције имају неопходну политичку вољу да се најснажније супротставе свим облицима криминала; нарочито када се од полиције тражи да води борбу против организованог криминала и/или кривичних дела у која су умешани високопозиционирани политичари, а нарочито када треба да обезбеди заиста ефикасну заштиту сведока, што је веома осетљив и суштински важан елемент гоњења најзлоглашенијих и најопаснијих криминалаца.

(наставак у следећем броју)

Драгољуб Мићуновић:

ВЕЛИКА ГРАЂАНСКА ХРАБРОСТ

Шеф наше делегације у Стразбуру Драгољуб Мићуновић је, обраћајући се на Скупштини, честитао Дику Мартију на великој грађанској храбrosti, јер је савршено зnaо какву ћe буру његов извештај изазвати.

-Истина тражи помоћ храбости да би могла да изађе на светлост дана - рекао је Мићуновић и истако да овај случај има три аспекта: правни, политички и хумани. Посланик Милош Алигрудић је нагласио да се у извештају са злочинима доводе у везу исти они људи који су

добијали подршку за независност Косова. Томислав Николић није имао прилику да говори у сали, па је свој извештај приложио.

- Извештај треба да буде пропраћен великим међународном истрагом. Србија ово треба да искористи да се дође до истине, пошто је истина на страни Србије. То је знак колико су европске вође грешиле када су промовисале искључиву кривицу Србије и искључиве патње албанског народа.

Србија неће подићи оптужници против Тачија

ОН НАМ ЈЕ НЕДОСТУПАН

Србија неће подићи оптужници против Хашима Тачија, јер он не би био доступан нашим органима гоњења и то би пре личило на политичко суђење.

“Уколико неко није доступан нашим органима гоњења, није целисходно да се такви процеси започињу, јер они исувише личе на политичка суђења. Осим тога, ако нема оптуженог на клупи, било би тешко утврдити правду без одговора онога коме се суди”, рекао је Векарић.

Координација српских удружења породица несталих подржала независну истрагу трговине органима

НИСМО ЗАДОВОЉНИ ДИНАМИКОМ ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ И ЕКСХУМАЦИЈЕ

Чланови свих српских удружења породица киднапованих, несталих и убијених лица на просторима који су били захваћени страдањима у бившој Југославији једногласно су се сагласили са идејом да је најбоље да истрага о трговини људским органима води независна комисија која не би била са простора Косова и Метохије. Они су у петак 4. фебруара на конференцији за новинаре сматрали да није добра идеја да то чини ЕУЛЕКС или нека комисија формирана на Космету јер се показало у досадашњој пракси да када је реч о расветљавању судбинаа несталих нису испуњена очекивања породица. Председница Координације српских удружења Олгица Божанић је том приликом рекла да сви подржавају напоре Дику Мартија да се расветле почињени злочини, али да његово мишљење да то треба да учини ЕУЛЕКС или неко слично тело које се налази на Космету није добро јер постоји могућност притиска или неке друге врсте ометања истраге.

- Ми нисмо задовољни динамиком рада државних институција јер у мртвачницама у региону скоро деценију стоје посмртни остаци људи који нису идентификовани. Такође, велики је број тела која нису ни ексхумирана, што је недопустиво ако се има у виду да за многе масовне гробнице постоје готово поуздана сазнања где се налазе - рекла је Божанићева.

М.М.К.

ДОКАЗИ ПОСТОЈАЛИ ГОДИНАМА

Иако су конкретни докази о таквој трговини постојали још на почетку деценије, међународне власти надлежне за овај регион, нису сматрале да је неопходно да се ове околности детаљно испитају посебно током првих година њиховог присуства на Косову. МКСЈ, који је почeo иницијал-

ни преглед на месту догађаја да пронађе трагове евентуалне трговине органима, обуставио је истрагу, а делови доказа прикупљених у месту Рипе у Албанији уништени су. Бивши главни тужилац хашког трибунала Карла дел Понте ипак је сматрала да је неопходно да на њега скрене пажњу јавности у Вук Јеремић

својој књизи.

Међународна тела која су била одговорна за безбедност на Косову, у великој мери су се ослањала на политичке снаге које су биле на власти на Косову, а ту су већином биле бивше вође ОВК.

М.М.К.

МОРАЛНИ ТЕСТ ЗА СВЕТСКУ ЗАЈЕДНИЦУ

Министар спољних послова Србије Вук Јеремић изјавио је да оптужбе које је изнео известилац Савета Европе Дик Марти против косовског премијера Хашима Тачија морају бити истражене до краја. "Сматрам да је ово један велики морални тест за међународну заједницу. Ово су ужасне оптужбе и оне се морају до краја испитати и истражити и та ствар не сме бити гурнута под тепих", рекао је министар спољних послова Вук Јеремић.

Председник Србије Борис Тадић се обратио посланицима Парламентарне скупштине СЕ

УБРЗАТИ ИСТРАГУ О ТРГОВИНИ ОРГАНИМА

Председник Србије Борис Тадић затражио је у обраћању посланицима Парламентарне скупштине Савета Европе хитну и независну истрагу о илегалној трговини људским органима на Косову и у Албанији.

Тадић је после сусрета са генералним секретаром Савета Европе Торбјорном Јагландом оценио да је неопходно открыти која је институција у стању да спроведе веома озбиљну истрагу и дође до истраге.

- Подстичем вас да наставите ову политику избегавања дебата о контроверзним питањима, укључујући потенцијалну апликацију Косова за чланство - поручио је Тадић. Он је нагласио да српске безбедносне службе имају два главна циља - проналажење Ратка Младића и борбу против организованог криминала. Тадић је изјавио да је Србија спремна за дијалог са Приштином и да је о томе обавештен кабинет високе представнице ЕУ Кетрин Ештон.

- Већ месецима чекамо да тај дијалог почне. Наоружани смо стрпљењем, јер смо решени да приступимо дијалогу и решавању српских и албанских односа у региону. Делегација Србије чека када ће бити формирана делегација Приштине и дијалог ће почети тог тренутка. У овом дијалогу не сме бити ни добитника ни губитника - нагласио је Тадић посланицима ПС СЕ. Скупштина је усвојила три резолуције које се односе на земље бивше Југославије - о заштити сведока, обавеза држава чланица да сарађују у процесуирању ратних злочина, као и о помирењу и политичком дијалогу.

ДВЕ МОГУЋНОСТИ ЗА ИСТРАГУ ТРГОВИНЕ ОРГАНИМА

Карла дел Понте се прахује да Еулекс неће бити у стању да спроведе истрагу трговине људским органима на Косову.

Карла дел Понте, бивша тужитељка Хашког трибунала сматра да би извештај Дика Мартија о томе требало да испита међународна институција која је у стању да спроведе детаљну истрагу.

"Плашим се да Еулекс неће бити у стању да спроведе ову истрагу, јер можете замислiti са каквим ће се све проблемијама суочавати службеници на Косову", рекла је Дел Понте за најновији број недељника "НИН". Међутим ако Еулекс не може да преузме истрагу оптужби за убиства и трговину људским органима у које су умешани косовски политичари на високим позицијама, постоје још две опције, рекла је она. Истрагу на основу извештаја Дика Мартија би, према њеним речима, могао да преузме Међународни кривични суд у Хагу уколико добије посебан мандат од Савета безбедности УН или независни суд по узору на Специјални суд за Либан.

"Једноставно не можете да прочитате овај извештај и окренете главу", рекла је Дел Понте наглашавајући да међународна институција која је у стању да спроведе детаљну истрагу мора да испита овај извештај".

Она је изјавила да је због сложености предмета мала вероватноћа да било који међународни суд може да истражи оптужбе у којима се помиње више земаља Балкана и у које је умешан косовски премијер Хашим Тачи. "Из властитог искуства знам да ниједно државно тело не може да спроведе овакву истрагу до kraja", каже Дел Понте. Службеници Трибунала суочили су се са озбиљним претњама албанске мафије и оперативаца бивше

Ослободилачке војске Косова када су покушали да спроведу истрагу о трговини органима 2004. године. "Они су били онемогућени", рекла је, одбацивши тврђење да је Трибунал никада донео закључак о томе да су те оптужбе неосноване, јер никада није била спроведена темељна истрага наведених оптужби.

Дел Понте је похвалила известиоца Савета Европе Дика

Мартија и његов коначни извештај: "Дик Марти је храбар човек, и он није под политичким притиском или у потрази за политичким поенима".

У извештају Дика Мартија се наводи да је Тачи умешан у трговину људским органима на Косову током рата 1999. године, као и у трговину оружјем и наркотицима.

БИВШИ КОМАНДАНТ КФОРА ЕРХАРТ БИЛЕР: МАРТИЈЕВ ИЗВЕШТАЈ ЛОШ ЗА ИМИЦ КОСОВА

Бивши командант Кфора Ерхард Билер изјавио је у 20. децембра 2010. године да је извештај специјалног известиоца Савета Европе Док Мартија у којем се оптужује косовски премијер Хашим Тачи за умешаност у трговину дрогом и људским органима, "лош за имиц Косова".

"Ако не постоје докази на столу свако од нас је невин. У нашој сарадњи није се променило ништа, а уз штету коју су починили људи по извештају, због приступа међународне штампе, извештај не доприноси имиџу Косова", рекао је Билер током посете Србици.

Ми уско сарађујемо са косовском полицијом и Еулексом, и ако имамо доказе, доставићемо их полицији, међутим, ако не постоје никакви докази, онда важи принцип претпоставке невиности, казао је Билер.

Он је рекао да ако је извештај тачан, "онда би требало да буде и доказа".

НАРКО-МАФИЈА ПРЕТИ СМРЋУ МАРТИЈУ

Албанска мафија већ је упутила претње смрћу специјалном изасланику Савета Европе Дику Мартију, јер је угрозио њихову позицију у Швајцарској! - Мафија Албанаца и лица са Космета контролише целу мрежу шверца хероина у Женеви, од продаје на велико до препродаје на улицама - рекао је заменик главног тужиоца Женеве Ив Бертоса. Чак 90% хероина који се пребаци у Европу прелази преко Косова, а породица Тачи је успоставила везе са албанском, македонском, бугарском и чешком мафијом. Марти је у свом извештају директно угрозио позиције досадашњег косовског премијера, али може да пољуја и његове "пословне" позиције, јер је навео да је Тачи узео већи део новца који је био прикупљен за ОВК

Мемљи Краснићи

ХОБЕ ЏА РУШИ ИМИЦ ТАЧИЈА

Премијер Косова Хашим Тачи консултује се са юрним саветницима о даљим корацима ћоводом оштуке које је на његов рачун изрекао истражилац Савета Европе Дик Мартији, каже Мемљи Краснићи Јорданарол владе у осаваџи.

Након консултација са групом адвоката, Тачи ће одлучити да ли ће поднети тужбу против Мартија због "неутемељених, злонамерних и тенденциозних" оцење које је изрекао у извештају о нелегалној трговини људским органима на Косову. Он је навео да је Тачи шеф мреже која је почела криминалне послове пре рата на Косову 1999. године, а после задржала снажан утицај на тамошње власти. Влада Косова и највиши званичници институција и политичких партија су наводе у извештају Мартија оценили као неистините, злонамерне и срачunate на довођење у питање имица Косова и премијера Тачија.

Одбацујући наводе изречене у извештају, они су указали да су представници Хашког трибунала, као највише инстанце задужене за злочине на територији бивше Југославије, оценили да нема доказа о трговини људским органима и због тога није настављена истрага, нити подигнута оптужница против било кога.

В.Б.

Дик Марти:

“НЕ БОЈИМ СЕ!”

Дик Мартији, аутор извештаја о нелегалној трговини органима на Косову и Албанији, каже да не сирахује за свој живот

Специјални истражилац Парламентарне скупштине Савета Европе Дик Мартији изјавио је да се, после објављивања његовог извештаја, не прибојава физичког напада Албанаца.

Марти је у свом извештају означио одлазећег косовског премијера Хашима Тачија као вођу криминалне групе која се од 1999. године на Косову бавила трговином људским органима, оружјем и другом.

Марти је разговарао са руским званичницима о руско-грузијским односима, осврнуо се на извештај, који је према оцени руске агенције РИА Новости, по обелодањивању прозвао ефекат "разарајуће бомбе".

Коментаришући ситуацију, Марти је новинарима узвратио питањем: "Ја се не бојим, а по вама, да ли би требало?".

Шеф руске дипломатије Сергеј Лавров рекао је после састанка са српским министром Вуком Јеремићем, да је Русија веома узнемирена због информације о могућој умешаности садашњег косовског руководства у злочине против човечности.

Комитет за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе усвојио је на седници 17. децембра двотрећинском већином најавио извештај о нелегалној трговини људским органима на Косову и у Албанији и предложио је резолуције специјалног истражнице Мартија, који је као главног вођу групе која се бавила трговином органима означио Тачија.

Подсећања на реаговања интелектуалаца на терор над Србима по доласку мировне мисије 1999. године

ПИСМО ПАОЛЕ ЛЕВИ БЕРНАРУ КУШНЕРУ

За време “владавине” Бернара Кушнера на Косову и Метохији који је као миротворац дошао да заштити права свих становника јужне српске покрајине дешавале су се невероватне ствари. За лов на Србе он је био слеп, али је зато глорификовао страдање Албанаца и износио многе неистине. Мало је познато да се одмах по његовом доласку када је увидела шта он заправо ради и зашто је баш он послат на Космет припадница јеврејског народа, народа који је много пропатио и над којим је извршен геноцид Паула Леви, писмено се обратила Кушнеру.

Запитала га је: “Шта Вас је навело да издашно стојите на страни шиптарских екстремиста у њиховим геноцидним делима? Знате ви врло добро да то није освета, јер Срби кроз векове таква зверства нису радили. То најбоље потврђују наводне шиптарске гробнице за којима већ пет месеци трагате, а њих никде нема па је већ целом свету јасно да за своју агресију немате оправдања. Ми Јевреји Југославије стидимо се ваших поступака и примедби да су уз Клинтона сви Јевреји, болно се правдамо да они већ одавно нису Јевреји. Зато Вас све саветујемо, ако већ није касно - да се оканете и одмах изађете из тог зверског Дантеовог пакла. Једно говорити, а супротно радити, то не доликује часном Јеврејину.”

Да напоменемо само да је Бернар Кушнер Јеврејин, а да ли је после овог писма за све ове протекле године макар на тренутак поцрвенео од стида - засада је непознато широј јавности.

Породице киднапованих знају да је цelu акцију ОВК из потаје подржавала међународна мисија на Космету

ОТМИЦЕ ПРЕД КУШЕНРОМ

Некадашњи шеф Мисије УН прећући одобрио серију злочина

Вође терористичке организације ОВК су правиле селекцију ко ће од отетих Срба бити пребачен у Албанију да би им били извађени органи, а затим убијени. За акције киднаповања и продају органа знали су и КФОР и УНМИК, док су терористи највећу заштиту добили од првог шефа Мисије УН на КиМ Бернarda Кушнера.-Хашима Тачија и “дреничку групу” штитила је целокупна међународна мисија на Космету, на чelu са Кушнером - каже за “Новости” Гордана Ристић, чији је син Давор (28) на списку несталих Срба. Мајка, координатор нишке канцеларије Удружења породица киднапованих и несталих Срба на Космету, додаје да је њено дете 22. јуна 1999. године са пута Косово Полье - Приштина одведено у логор. - Нисмо сигурни да ли је био у Призрену или Дреници - наставља Гордана - Одатле је пребачен у Албанију. И породица Синише Витошевића (40) из Ораховца који је киднапован 22. јуна 1999. године пред очима припадника КФОР-а, сумњају да је одведен у Албанију. То је његовој супрузи Татјани потврдио и тадашњи шеф УНМИК-а за нестале и киднаповане Хосе Пабло Барајабар.

- Све води ка Албанији!- био је кратак Барајабар. Да знају да су киднаповани Срби са Космета одвођени у логоре у Албанији, потврдили су “Новостима” и пред-

ставници Комисије за нестале лица Владе Србије. Досадашњи подаци показују да је најмање 300 Срба отетих на Косову одведено у логоре у Албанију. - Поред 144 логора и затвора на Косову у којима су држани отети Срби знамо да је још десет логора било у Албанији

и Македонији - истиче Гвозден Гагић, бивши представник владине Комисије за нестале лица. Гагић наводи да је бројка направљена на основу 55 идентичних информација од обавештајних служби, али и представника међународних снага. Киднаповани Срби, према речима Гагића, налазили су се у затворима током 1999. године и 2000. године, када су са Косова пребацивани у логоре у Албанију. Највећи број киднаповања на Космету догодио се током 1999. године по доласку међународних санга, и то јуна, јула и августа. - Сазнања о одвођењу цивила или војника и полицијаца у Албанију датирају још из 1999. године када су нам пристизале информације о трговини органима киднапованих Срба - истиче Гагић.

У логоре у Албанију, поред Срба, одвођени су и Албанци. Иако су о свему обавештавани представници међународне заједнице, пре свега УНМИК-а, чланице ове мисије остајали су глуви на наводе државе Србије, али и породица киднапованих.

ЈА ОКРЕТАО ГЛАВУ, ЈАДНИ ДИК

Бернар Кушнер је изјавио да сумња у тачност навода из извештаја и да сматра да је сада на потезу ЕУЛЕКС који би требало да спроведе пуну истрагу. Он је негирао да су обавештајне службе западних земаља знале за илегалну мрежу трговаца оружјем, дрогом и људским органима, и да су њихиве владе "окретале главу" од стварности, јер им је важнија била стабилност Косова. - Ми нисмо знали ништа. Ја окретао главу? Јадни (Дик Марти) - рекао је први човек УНМИК-а у периоду 1999. године до 2001. године.

Трибунал унишио податке о "жутој кући"

ЋУТАЛО СЕ ИЗ СТРАХА

"Сви на Косову знају шта се дододило. Али, они ћуте из страха", рекао је Марти и подсетио на бројне сведоке који су убијени пре појављивања пред Хашким трибуналом.

Марти је рекао и да је током истраге највећа тешкоћа била "зид ћутања" и подсетио да је балканско друштво веома затворено. "Много више воле да проведу године у затвору него да кажу име одговорних. Али, људи су прихватили да говоре зато што су били сигурни да ћу заштитити своје изворе", испричао је известилац.

Он је навео и да је прошле године разговарао са бившом главном тужитељком Карлом дел Понте која му је рекла да су подаци о "жутој

Специјални известилац савета Европе Дик Марти:

ЗНАМ КО ЈЕ ДОБИО ОРГАНЕ

Специјални известилац савета Европе швајцарац Дик Марти је за дневник "Тан" рекао да зна ко је добио људске органе али он међутим не може да пружи више детаља због садашњег процеса о трговини органима на приштинској клиници "Медикус". У интервијуу за овај швајцарски лист је рекао да он очекује да ће његов извештај о трговини људским органима на Косову до принети расветљавању до гађаја од 1999. до 2000. год. и охрабрити сведоке да изнесу истину. О сложености ситуације и буре коју је изазвао овај извештај он је подсетио да је слична ситуација била и када је 2007. објавио извештај о тајним затворима, а да данас

кући" у архивама Трибунала. "Али, кад сам их затражио, чудновато су ми одговорили да су их унишитили. Одједном никаква анализа више није била могућа", рекао је Марти.

В.Б.

вештај, нисам био пресрећан, али сам га урадио најсавесније могуће. Сада је на одговарајућим властима да га расветле", рекао је Марти. Поводом најаве да ће га због прозивања у извештају тужити одлазећи премијер Косова, Марти је рекао да је "господин Хашим Тачи слободан да уради шта хоће".

Б.О.

Владимир Божовић

ЗА ТРГОВИНУ ОРГАНИМА БЕОГРАД САЗНАО ПРЕ ДЕВЕТ ГОДИНА

Наилазили смо на сталне блокаде и опструкције и УНМИК правосуђа, које је водио Вилијамсон и УНМИК полиције. Тражили смо сарадњу али и ударали "у зид ћутања", прича Владимир Божовић

До информација да је у случају киднапованих и несталих особа са подручја Косова и Метохије речи о трговини људским органима, односно да су киднаповани и нестали Срби одвођени у Албанију, где су им вађени органи, надлежни у Београду долазе крајем 2001. године. Горовећи о том периоду, адвокат Владимир Божовић који је од почетка 2001. године био на челу Поткомитета за киднаповане и нестале особе тадашњег Савезног комитета за Косово и Метохију, сведоче и на какве проблеме су наилазили у свом раду.

Током 2001. године Савезни комитет на чијем челу је био Момчило Трајковић, трансформише се у Координациони центар за Косово и Метохију а председник постаје тадашњи потпредседник републичке владе Небојша Човић. Божовић је постављен за шефа Правног тима КОЦ-а, односно шефа Одељења правосуђа и људских права. У оквиру тог одељења, постојало је пет бироа, међу којима и Биро за нестале и киднаповане особе и Биро за сарадњу са Хашким трибуналом. Ту су, наводи Божовић, окупљени врло важни стручњаци из области правних наука и медицинских наука (патолози Славиша Добричанин и др Вукашин Оташевић и њихов тим сарадника, који су били задужени за ексхумације и идентификације).

"Ми смо остварили сарадњу са Одељењем правосуђа и људских права УНМИК-а, на чијем је челу био Клинт Вилијамсон, који ће касније постати амерички амбасадор за ратне злочине, што је

веома важно. Дакле, Клинт Вилијамсон је до детаља упознат са активностима Одељења правосуђа и људских права УНМИК-а. Он се веома дugo задржао на тој функцији, скоро две и по године", истиче Божовић, додајући да наша страна успоставља међународну сарадњу и укључује стране тужиоце и судије у истраге, у суђења. Ту је, поред осталих, био и амерички тужилац Мајкл Хартман који је јако пуно помогао, додаје Божовић.

Крајем 2001. године, како каже, долази се до првих информација о трговини људским органима, да би се и целе 2002. године интензивно радило на томе. Бо-

жовић потенцира добру сарадњу са УНМИК-ом у том периоду, али...

"Стално су говорили да нема политичке воље да се ти злочини истраже, да се не може у Албанију јер УНМИК нема мандат за Албанију. Онда је у УНМИК дошао Хозе Пабло Барајбар, коме се језик развезао, а иначе није био баш толико отворен за сарадњу са нама као што сада прича. И ми тада наилазимо на сталне блокаде и опструкције и УНМИК правосуђа, које води Вилијамсон, и УНМИК

полиције. Стално интензивирају рад, тражимо сарадњу, успостављамо тимове, потписујемо протоколе, сваких 15 дана радне групе се састају у Београду, Приштини, Косовској Митровици, Куршумлији. Ту постављамо и питање трговине људским органима. Али стално је ту тај неки зид", прича Владимир Божовић.

Како истиче, у том периоду постоје изјаве сведока о трговини људским органима, али је то УНМИК држао у тајности од српске стране, као строго повериљиву информацију. "Ми смо је незванично добили и на њој смо инсистирали, као и удружења несталих и киднапованих", каже Божовић.

О томе шта је од налаза са терена, сведочења и материјалних доказа поседовала у то време наша страна, како наводи, знају у МУП-у. "То је радио генерал Света Ђурђевић. Једно време је и адвокат Божа Прелевић био шеф тог тима МУП-а за сарадњу са полицијом УНМИК-а, Генерал Ђурђевић је добро радио тај постao, а министар Драган Јочић га је сменио и пензионисао, и нико није наставио тај његов рад", наглашава он.

Жива активност Одељења правосуђа КОЦ-а, како додаје, престаје сменом Човића и постављањем Санде Рашковић-Ивић. Божовић 2004. године одлази за генералног инспектора МУП-а.

"Комплетна документација Поткомитета за киднаповане и нестале особе, односно Одељења правосуђа КОЦ-а, остаје у згради савезне владе и преузима је Санда Рашковић-Ивић и њени људи. Колико је мени познато, након тога део документације је уништен, део је остао, и даљу судбину тога не знам. Али знам да даље ништа није рађено, замире свака активност", наводи Божовић, за "Политику".

Владан Батић за лист “Курир” написао колумну под насловом

САУЧЕСНИЦИ

Захваљујући ауторитету Дика Мартија, злочини Хашима Тачија изашли су на видело, иако смо за њих много раније знали, али није било могућности да се званично обелодане, вероватно захваљујући Бернару Кушнеру

У време док сам био министар правде у влади Зорана Ђинђића, водио сам прави рат са цивилном администрацијом УНМИК-а, пре свега са Хекерупом, Хол-керијем и Штајнером, тражећи да се Тачи, Чеку, Харадинај и други челници Ослободилачке војске Косова нађу на оптуженичкој клупи за бројна кривична дела и ратне злочине почињене над Србима и другим неалбанцима на Косову и Метохији.

Тражио сам да се својим ауторитетом и документацијом заложе да за ратне злочине одговарају пред међународним Трибуналом у Хагу, а за друге злочине пред српским правосуђем, коме би претходно били изручени по међународним потерницама, или пред УМНИК-овим правосуђем, коме су takoђе достављени сви докази којима је Србија располагала.

Све је било узалуд. Абелирањем и амнестирањем челника ОВК они су постали њихови саучесници, па Србија треба хитно да затражи утврђивање њихове кривичне одговорности. Захваљујући ауторитету Дика Мартија, злочини Хашима Тачија изашли су на видело, иако смо за њих много раније знали, али није било могућности да се званично обелодане. Вероватно захваљујући Бернару Кушнеру, који је према

речима Дика Мартија, имао сазнања да трговину органима спроводе Тачијеви људи, али су, захваљујући овој двојици саучесника, виновници догађаја имали повлашћен статус на Косову и Метохији, попут амбасадора.

Такође, Стју Келок, некадашњи шеф УНМИК полиције за организован криминал, потврдио је да је Кушнер морао знати детаље о организованом криминалу на Косову и Метохији, па самим тим и о трговини људским органима.

Неопходно је да се у овај случај укључе све међународне организације и да, уз помоћ Србије, испитају и коначно докажу све тврђње Дика Мартија,

како би се коначно привели правди учесници у трговини органима, као и њихови налогодавци. Поред тога, треба испитати учешће Бернара Кушнера, разлоге због којих је био и подржавао Хашима Тачија да случај не би остао на нивоу политичке прокламације.

Текст је објављен 23. децембра 2010. године непосредно пред смрт Владана Батића.

Барајбар:

УНИШТЕНИ ДОКАЗИ

Судски лекар Хозе Пабло Барајбар, који је радио у цивилној мисији Уједињених нација на Косову (УНМИК), рекао је да је у Немачкој, уз одобрење Хашког суда, уништено 400 узорака ДНК жртава на Косову.

Према његовим речима, немачки полицајци су на Косову 1999. године прикупили 400 узорака ДНК, али када их је затражио три године касније, добио је одговор да су уништени јер је Хашки суд то дозволио. Барајбар је изјавио да је у то време могла бити покренута и истрага о нестанку 470 лица, већином Срба са Косова, после доласка КФОР-а.

- Када сам дошао на Косово 2002. године већ је било информација о трговини људским органима, али два месеца касније један извор нам је тврдио да постоји “жути кућа”, у близини града Бурел, у Албанији. Досије се састојао од осам сведочења лица која се међусобно нису познавала и одвозила су затворенике до границе или до саме “жути куће” - рекао је Барајбар.

Према Барајбаровим речима, не само да Трибунал није био заинтересован за истрагу, већ и амерички представник у Приштини није марио за њу.

Представници Удружења породица киднапованих и несталих лица на Космету и Удружења киднапованих и убијених у Скупштини Србије

ПАТЊА ДУГА 12 ГОДИНА

У Јорношћу Јородица киднапованих и несталих на Космету, јавност је све ове године обавештавана о њиховој праћењи. Многи за њихову несрећу нису имали слуха, а јавност се "пробудила" тек са појавом књиге Карле дел Понте и извештајем Дика Мартија који се смишоа и пред чланове Скупштине Савета Европе

Пред пут у Стразбур на заседање Скупштине Савета Европе где се разматрала Резолуција на основу извештаја Дика Мартија шеф наше делегације Драгољуб Мићуновић и председник Комисије за нестала лица Вељко Одаловић разговарали су 21. јануара у Скупштини Србије са представницима два косметска удружења киднапованих и несталих и киднапованих и убијених лица.

Драгољуб Мићуновић је нагласио да ће усвајање резолуције на основу извештаја Дика Мартија о трговини органима кидна-

пованих Срба на Косову обавестити све да сарађују у истрази.

"Било је покушаја да се случај релативизује, али се надам да истина неће моћи да се скрије".

- Не очекујем да може да се обезбеди већина за неусвајање резолуције - објаснио је Мићуновић. - Албанија, Србија, косовске институције, међународне организације морају сарађивати у истрази око трговине људским органима.

Према речима, председника Комисије за нестала лица Вељка Одаловића трага се за 526 људи, а до сада је пронађено 325 тела. Већина њих, додао је, нестала је после 10. јуна 1999. године.

- Организације породица несталих саставиле су список од 300 починилаца. Надам се да ће истрага довести и до

наручирача.

"Породице киднапованих и несталих Срба већ 12 година чекају истину о најмилијима", рекла је председница Удружења Вељка Томановић. "Нико се најжалост до данас није вратио жив". Она је позвала нашу делегацију да у Стразбуру наступа јединствено. Чланови Удружења су већ у понедељак наставили борбу за истину јер су у просторијама Удружења породица киднапованих и несталих, у Делиградској 22 у Београду, разговарали са представницима ЕУЛЕКС-а.

М.М.К.

Дик Марти НИШТА БЕЗ ЗНАЊА ТАЧИЈА

Известилац Савета Европе Дик Марти изјавио је 18. јануара да се будућност Косова не може градити без суочавања с прошлочију. Упитан зашто је у извештају помињао име Хашима Тачија, Марти је одговорио да је његово име помињано у толико много извештаја обавештајних и полицијских служби, да било немогуће игнорисати га.

Марти је објаснио и да у извештају нигде није рекао да је Тачи био директно умешан, али је додао да се у структурама организованог криминала ништа не догађа без знања шефа.

Тома Фила о Тачију

ДРЖЕ ГА НА УЗИЦИ

Извештај специјалног известиоца Савета Европе Дика Мартија о трговини органима има велики значај уколико буде први корак у расветљавању те дугогодишње приче. Али, ако је објављен само да би међународна заједница Хашима Тачија држала на краткој узди, онда Србија неће имати ништа од тога, каже познати београдски адвокат и саветник министра полиције Србије Тома Фила.

- Једна од претпоставки је да је извештај пуштен да би се Тачи држао на краткој узди и да могу да га учењују да буде кооперативан или ће с причом о трговини органима наставити даље - каже Фила.

Тајмс

КО ЈЕ НАДЛЕЖАН

После објављивања извештаја представника Савета Европе Дика Мартија о трговини органима отетих цивила на Косову и у Албанији поставља се питање ко је надлежан да спроводи истрагу о тим наводима, пише лондонски "Тајмс". Овај лист пише и о паници која је завладала у европској правној и полицијској мисији на Косову ЕУЛЕКС-у после објављивања Мартијевог извештаја о трговини органима којом је руководио Хашим Тачи, актуелни премијер Косова. Подигнута је оптужница против седам особа за илегалне трансплантације на Косову и Метохији у 2008. години

Стравични злочини над Србима и неалбанцима коначно и званично потврђени

ЦРНА ЖУТО - БЕЛА КУЋА

Све ове године које су узалуд протекле, када је у питању истрага о трговини органима отетих Срба и неалбанаца, али и више десетина Албанаца који су киднаповани од стране ОВК јер се са њом нису слагали, родбина која је у Удружењу породица киднапованих и несталих као да је говорила гласом глувонемих. Сви аргументи који се сада објављују достављени су Међународној заједници још 2001. године. Нико их није чуо нити са њима хтео озбиљно да разговара. Нису им веровали, па ето сведоци смо да и данас Бернар Кушнер новинаре који га питају о жутој кући назива лудацима, а где чуда никад за жуту кућу није чуо?

И онда се деси књига Карле дел Понте која је на основу докумената и сведочења директно оптужила врхушку ОВК и садашње косовско руководство за зверства која су чињена над Србима и веома добро разрађен бизнис како се сада показало управо са земљама које су на Косову имале своје представнике у лицу мировних снага. Од дана када је књига објављена па надаље ми смо у овом нашем часопису "Отећа истину" настојали да објавимо све податке до којих смо дошли, да презентирамо изјаве свих људи за које смо сигурни да говоре истину и који су се бавили овим проблемом. Од 2008. године па до данас објавили смо више десетина текстова на тему "Жута кућа"- синоним за злочин који се догодио на Косову и у Албанији.

Навешћемо, илустрације ради: у првом тромесечју 2008. године објавили смо информацију у којој Небојша Човић тадашњи председник Координационог центра за Косово и Метохију тврди да је Дел Понтеовој још 2001. године дао податке о гробницама и тајним затворима на Космету и северу Албаније, али да од ње никада није добио одговор на материјал који су спремиле службе безбедности.

Објављивање њене књиге описано је као прање биографије. У истом броју објављена је информација да је истражни судија Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду саслушао неколико особа о наводима да су умешани у продају органа пре, за време и после бомбардовања СР Југославије.

У мају 2008. године објављен је разговор са специјалним тужиоцем за ратне злочине Владимиром Вукчевићем где је он изјавио да је разговарао са Карлом дел Понте око навода о трговини органима Срба неалбанаца и ОВК нелојалних Албанаца. Он је тада навео да УНМИК није добро функционисао и да је прикривао документацију односећи је у своје земље након истека мисије припадника поједињих чланцица УН.

И Милош Алигрудић потпредседник Парламента Скупштине Савета Европе покренуо је то питање испред представника 47 земаља које су чланице ове институције, али и тада су они остали глупи на његова упозорења. Током јуна и септембра више текстова је објављено о хорору у бурељској жутој кући, а сваки састанак, на стотине писама послатих из Удружења на све релевантне адресе остали су без одјека. Оно што је најболније за породице била је изјава сада већ бившег нашег министра упућена премијеру Зорану Ђинђићу да не придаје пажњу причама о злочинима у Албанији, јер је то у домену научне фантастике.

На срећу он је био усамљен у том схваташњу и добро је што се сада не бави политиком и не одлучује о људским судбинама.

Стравични злочини над Србима и неалбанцима коначно и званично потврђени

ЦРНА ЖУТО - БЕЛА КУЋА

Крајем 2008. године објавили смо текст да је Тужилаштво за ратне злочине добиле УНМИК-ов извештај о посети жутој кући, а поседује и форезнички извештај који је написан након што су је истражитељи ове организације, Тужилаштво Хашког трибунала и Албаније посетили у Бурељу, али и изјаве неколико сведока да су у тој кући убијени људи, вађени органи, а затим закопани на оближњем гробљу. У истом броју објавили смо да је Тужилаштво у Тирани одбило било какву истрагу, али и изјаву албанског министра правде Енкехад Алибеја да се и он борио против Срба и да зато неће да сарађује у истрази о трговини људским органима.

Дали смо и информацију да су органи вађени у психијатријској болници у месту Бурељ а тела бацана у оближње мочваре близу града Тропоје и руднику Дева са албанске стране.

Тужилаштво за ратне злочине је дошло до података да је у марта 2001. године 40 штићеника Дома у Штимљу комбијем пребачено у Албанију на прелазу Врбница и о њима се никада није ништа сазнalo о чему смо ми писали у броју 16. "Отете истине". У том броју информисали смо о томе да је било наредби да се стопира истрага, али да је она изашла на видело, да су постојали и тада докази, а да је Бонстил био једна од база за вађење органа, да су међународне снаге биле умешане у тај злочин и да је према западним земљама дневно полетало од 6 до 14 авиона. Русија је о томе тражила истрагу.

Писали смо и да је Албанија систематски уништавала доказе да би спасила Харадинаја за кога се тврдilo да се враћао из те земље са коферима пуним пара.

У руднику Крума, Срби су као заробљеници држани све до часа када би дошли на ред за егзекуцију. Навели смо и тврдњу Бруна Векарића да је око 300 Срба и неалбанаца страдало на северу Албаније, а сумња се да су били жртве трговине органима.

На почетку 2009. године извештавали смо о масовним гробницама које су лоциране у Албанији, где се помиње и умешаност Сали Берише. Према подацима који постоје, комплетно руководство ОВК је 1998. године у селу Вицин Дољ код Тропоје било смештено у његовим кућама. Добродошлицу им је пожелео његов брат Сулејман. Било је то време првих отмица у Белаћевицу, Оптеруши, Ретимљу. Постоји и снимак једног логора у коме се осим припадника ОВК види и Жарко Спасић отет 1998. године.

Објавили смо и фотографију уз пропратни текст где се виде припадници ОВК са убијеним Драговић Предрагом. Сва та документација, прикупљена са српске стране предата је Дику Мартију, специјалном известиоцу Савета Европе.

Објавили смо информацију да је у то време нестало 50 Руса. Оформљена је и посебна руска комисија која је такође предала доказе Мартију где су 134 исказа посредних и непосредних сведока и око 100 докумената до којих су дошли истражитељи.

У изјави која је објављена у "Отетој истини" број 17. Бруно Векарић каже да поседују чврсте доказе против Харадинаја и да је он "у крви до лаката".

Дали смо извештај Дику Мартију о финансирању ОВК и изјаве преживелих људи из логора у Бурељу, Бајрам Цурију и Тропоји. Постоје назнаке да око 40 Албанаца који су били у логорима живи данас широм Албаније. Чак Судетић, који је заједно са Карлом дел Понте радио на књизи о ратним злочинима је како смо писали тврдио да су органи слати у Турску и Израел. Писали смо и о израелском рабину који је ухапшен као главни организатор трговине органима за тај регион.

Стравични злочини над Србима и неалбанцима коначно и званично потврђени

ЦРНА ЖУТО - БЕЛА КУЋА

У тексту “Убијени на најмонструознији начин” писали смо о киднаповању деце и навели њихова имена и начин страдања.

- Да би их бомбардовали, Србе су оптужили да су целати, али су они постали жртве етничког чишћења чим су снаге Атланског пакта ушле на Косово јуна 1999. године - писао је тада миленски лист “Панорама” чији смо текст пренели. Показало се да су Срби постали уносна и спасоносна роба за болесне богаташе Запада.

У броју 18. који је изашао у периоду април-јуни 2009. године пренели смо тврђе антрополога и форензичара Хосе Пабла Барајбара који је радио на Космету у УНМИК-у да је за трговину органима сазнао 2002. године од осморо људи који се нису међусобно познавали, да су били из Призрена а неки из Албаније. Једни су тврдили да су били у жутој кући, а други да су видели како износе тела из куће и закопавају их на оближњем гробљу. Када смо ми тамо отишли кућа је била обожена у жуто. После су је префарбали у бело - рекао је Барајбар. И мада су многи сазнали за његов боравак тамо, нико га никада није позвао да да о томе изјаву.

У броју 20. објавили смо признање припадника Назми Блаце да је извршио многа убиства за рачун Хашима Тачија, а да му је наређења давао Азем Суља. У то су били укључени и Рамуш Харадинај и Фатмир Љимај, за шта у УНМИК-у постоји документација о злочинима. Постоји списак од 160 Албанаца који су одговорни за злочине на Косову.

У сваком од претходних бројева објавили смо бројне активности нашег удружења, апеле који су упућивани надлежним, састанке, протесте, сусрете са надлежним представницима многих институција, али и фрагменте из књига страних аутора који су реално описивали дешавања на Косову. “Суд врана”, “Вучје срце”, “Бесконачни рат”, само су неке од књига које су дале допринос откривању истине о страдању Срба на Косову.

Аутори Мери Волш, Иркиња, Марија Лина Века, Италијанка и њен земљак Рикардо Јакона који је направио филм и за то добио награду, дали су велики допринос у расветљавању трагичне судбине невиних жртава- Срба на Косову и Метохији.

М.М.К.

Проф. др Зоран Станковић, патолог

ТРАНЖИРАЛИ ЉУДЕ

“Жута кућа, колико сам видео, није имала могућност да се у њој неко бави трансплантијом, али је врло мугуће да су тај објекат користили као затвор у којем су држали заробљенике - објашњава проф.др Зоран Станковић, специјалиста судске медицине, поводом извештаја Дика Мартија да су у Албанији убијани људи због трговине органима.

“Да би трансплантија органа била успешна потребни су стерилни услови за рад, опрема и добро обучени лекари. Пре same интервенције потребно је урадити типизацију органа”. Према речима проф. др Станковића, и када се изваде сви органи који могу да буду трансплантирани, потребно је одређено време за њихов пренос. То се највероватније обављало авионом, јер се пресађивање органа мора завршити за неколико сати.

“Да би се орган узео, тело мора да буде доведено у бесвесно стање давањем седатива или

анестетика” - истиче Станковић. Заблуде су да су их они прво убијали, па их мртве довозили до места где су им узимани органи. Чак и када се ради о кадаверијским трансплантијама, таква особа је на апаратима. Они су, највероватније, пуштали људе да умру. Професор Станковић објашњава да уколико се буду пронашле гробнице, обдукцијом ће моћи да се види само да ли је вађено срце или неке кости екстремитета.

“Због трулежног процеса нема меких ткива и немогуће је утврдити да ли су вађени бубрези, јетра, плућа...каже проф. Станковић. С друге стране, они сигурно нису водили много рачуна о томе како раде, већ да узму што више материјала. Од једног човека за трансплантију могу да се узму бубрези, плућа, јетра, срце, рожњача, кожа, коштана срж и кости екстремитета”, каже проф.др Зоран Станковић, специјалиста судске медицине, поводом извештаја Дика

Мартија да су у Албанији убијани људи због трговине органима.

Интервју “Блицу” :Драгољуб Мићуновић

МАРТИЈЕВ ИЗВЕШТАЈ МОРА ДА ДОВЕДЕ ДО ИСТРАГЕ ЗЛОЧИНА

Чланови наше делегације не би смели да се понашају као усред предизборне кампање у Србији, јер би то извештај гурнуло у други план

Извештај Дика Мартија који указује да је на Косову било страшних злочина у које су умешани Хашим Тачи и други, али и да је постојала дубља међународна криминална веза промениће црно-белу слику о “доброј” ОВК и “лошој” српској полицији и створити другачију слику српско-албанских односа. Наш задатак је да подржимо резолуцију и захтев да се злочини истраже. Морамо да избегнемо сваку политизацију, а чланови наше делегације не би смели да се понашају као да су усред предизборне кампање у Србији, јер би то Мартијев извештај гурнуло у други план, каже Драгољуб Мићуновић, шеф српске делегације која је учествовала у раду Парламентарне скупштине Савета Европе 25. јануара ове године.

Извештај швајцарског парламентарца узведен је на тој седници у највишој европској институцији која се бави заштитом људских права. Мићуновић је рекао да се расправа није претворила у српско-албански спор јер да јесте то би исполитизовало целу идеју о истраживању злочина.

- То за нас не би била тако добра позиција, када то покреће кредитабилна неутрална личност, са искључивим мотивом да се злочини истраже и злочинци приведу правди. Национални сукоби немају дигнитет и тежину око истраживања злочина, као што има међународна институција која легитимно тражи одговорност за злочине или повреду људских права - каже шеф српске парламентарне делегације.

*Поједини политичари у Србији сматрају да је извештај Дика Мартија добар повод да се од држава које су признале Косово затражи да признање повуку. Да ли је то реално?

- Није. Не можемо оптужити све Албанце да су секли бурбере својим комшијама и продавали их. Кључна је индивидуализација злочина и на њима морамо да инсистирамо. Тешко да можемо било кога убедити да повуче признање зато што су појединци вршили злочине. То би нам се вратило као бумеранг, направило би се политичко питање, а извештај Дика Мартија би отишао у други план.

*Да ли је резолуција могла бити ослабљена амандманима и мање повољна за нас ?

- Пре свега, она није само повољна за нас него уопште за људска права и правду, и резолуција

има основни циљ а то је да указује да истрага злочине треба да расветли до краја.

*Косовски политичари имају велику подршку САД и водећих земаља ЕУ. Да ли, и поред тога, са сигурношћу можемо да очекујемо да резолуција доведе до истраге?

- Не треба очекивати ни брз ни спектакуларан резултат јер није лако утврдити такву врсту дубоког криминала. Ако се покаже да постоји веза између руководства ОВК и монструозних злочина и криминалних организација које планетарно загађују свет, онда ће их се одрећи они који су их до јуче подржавали. Кад се једна овака афера отвори, тешко ју је заташкati.

*Албанци лобирају и покушавају да резолуцију прикажу као политички напад на Косово. Да ли Србија лобира?

- Лобирање да се у Савету Европе заустави један извештај наишло би на крајње контрапродуктиван ефекат.

*А да лобирањем припремимо терен да резолуција произведе конкретне ефекте?

- То је већ друго питање. постоје резолуције с препорукама и оне могу да договоре конкретне акције. Дик Марти није предвидео да ова резолуција има препорuku, али резолуција је добила двотрећинску већину у Парламентарној скупшини и зато има моралну снагу препоруке.

*Да ли сте очекивали такву већину?

- Да, мада смо очекивали и отпоре у настојању да добије двотрећинску већину. Наш задатак је тамо био да подржимо резолуцију у партијским групама, у комитетима и у пленарној расправи и да пробамо да спречимо амандмане који би окрњили резолуцију.

Грубе грешке при идентификацији жртава на Косову

МНОГИ САХРАЊЕНИ ПОД ТУЂИМ ИМЕНИМА, РОДБИНА ШОКИРАНА

Реексхумацијом посмртних остатака 77 особа страдалих у ратним сукобима на Косову и Метохији, која је обављена у последње две године, утврђено је да је 13 тела погрешно идентификовани, открива за "Блиц" Вељко Одаловић, председник Републичке комисије за нестала и киднапована лица.

- На овај проблем указао сам још пре четири године. Ради се о посмртним остацима лица албанске националности која су ад хок тимови Хашког трибунала ексхумирали 1999. и 2.000. године и под именом и презименом предали породицама. Иначе, хашки тимови су за те две године буквально пре-копали просторе Косова и Метохије и ексхумирали више од 4.000 тела, али је идентификовано само 2.000. остали случајеви нису били предмет њиховог интересовања, јер нису били везани за ратне сукобе у покрајини- износи Одаловић.

Сумњу да су неким породицама уместо тела њихових чланова предавани остаци других особа побудила су неуспешна настојања да се у приштинској мртвачници идентификује 413 тела.

- Експерти Хашког трибунала ова тела нису могли да идентификују класичном методом, па је остављено да се то уради касније ДНК анализом. Када се испоставило да се ниједан од узорака крви чланова породица несталих не поклапа са коштаним узорцима узетих са посмртних остатака у приштинској мртвачници, истражне јединице УНМИК-а и Међународне комисије за нестала лица указале су на могућност погрешне идентификације. Онда је одлучено да се крене на неколико локација на којима су сахрањена тела предата породицама. Чињеница је да је на узорку од 77 реексхумираних тела утврђено 13 погрешних идентификација, заиста забрињавајућа. На то указује и налаз Међународне комисије.

На питање како је могло да дође до таквих грешака, Одаловић одговара:

- Један од узрока је велики број ексхумираних тела, затим идентификација само на основу одеће и ствари нађених у гробницама, или и брзина којом су хашки тимови радили како би прикупили што више доказа за процес против Слободана Милошевића и неколико генерала из Србије. Овај посао требало је да обаве на одговорнији и професионалнији начин - указује Одаловић.

Одаловић додаје да су многе и албанске и српске породице с правом узнемирене када се сазнало да су нека тела сахрањивана под туђим именом.

- Радна група Београда и Приштине на-

тавиће да се бави проблемом погрешне идентификације, јер од ове теме не можемо да бежимо. Не желимо да код људи изазивамо и узнемирење и панику, али неким породицама треба предпочити такву могућност.

Можда ће грубо звучати када кажем да они који су преузели посмртне остатке нису у много повољнијој ситуацији у односу на оне породице које већ више од десет година покушавају да сазнају шта је са њиховим киднапованим и несталим члановима. Зато сматрам изузетно важним да се, на првом месту, провери начин на који су извршене класичне идентификације, односно чиме су се руководили они који су породицама предали тела и тврдили да су то посмртни остатци њихових најмилијих - каже Одаловић.

Према подацима Међународног црвеног крста, 2000. године је пријављен нестанак 5.650 особа на Косову и Метохији. Овај списак није био најпрецизнији, јер се испоставило да су неки од пријављених живи или је њихов нестанак два пута пријављен.

- Кад је заједничка радна група Београда и Приштине преузела 2006. године овај посао, на нашем списку су била имена 3.000 несталих особа. Пре неки дан тај број је пао на 1.882 лица, од којих су 1.296 Албанци, а 526 Срби и други неалбанци. Наставићемо да радимо на томе да све породице, без

обзира на националну припадност, добију прецизну информацију шта је са судбином њихових најмилијих, јер то је хуманитарно и дубоко цивилизацијско питање. Због тога ћемо тражити од међународних представника који су 1998., 1999. године и касније били на Косову и Метохији да отворе своје архиве. На првом месту то би требало да учине Хашки трибунал, контингенти КФОР-а, као и Верификациона мисија коју је предводио Вилијам Вокер, јер без разрешења питања несталих много теже ће тешти будући дијалог Београда и Приштине, али и процес укупне стабилизације стања у региону - наглашава

Одаловић.

Поред тога, додаје Одаловић, српска страна ће код косовске инсистирати да се што пре заврши започето ископавање на локацији Белаћевац, на којој се, како се верује, налазе остатци 25 тела убијених косовских Срба киднапованих 1998. и 1999. године.

- Такође, тражићемо и претрагу локације Кошаре на граници са Албанијом, као и претрагу Ливочког језера код Гњилана, пошто имамо информацију да су у то језеро бачена тела киднапованих и убијених косовских Срба - каже Одаловић.

ПОРОДИЦЕ НЕЋЕ ДА ПРИМЕ ТЕЛА

Арсим Грцалију, директор Одељења за судску медицину у Приштини, указао је на још једну тешкоћу везану за проблем несталих на Косову и Метохији.

- На почетку са већином породица смо имали проблема око давања крви за ДНК анализу, а сада имамо и други проблем. Наиме, многе породице сада не желе да приме посмртне остатке својих најближих који су идентифико-

вани уз помоћ ДНК анализе. Имамо око 110 регистрованих албанских породица које су одбиле да преузму тела. Такође, и 18 српских породица не желе да преузму тела иако је и у свим овим случајевима извршена идентификација обдукцијом и ДНК анализом - казао је Грцалију.

ШТА ПОСЛЕ СВЕГА РЕЋИ

Реагујући на информацију о грешкама приликом идентификације, председница Удружења породица киднапованих и несталих Срба Верица Томановић, супруга др Андрије Томановића чије се име налази на списку несталих, каже:

- Занемела сам пред таквом чињеницом. Ово је заиста шокантно и питам се да ли је то могуће. У овом тренутку не желим нити имам снаге да било шта кажем изузев - тражим истину. А на институцијама је да нам је саопште.

Запад полако открива злочине Албанаца на Космету

АМЕРИКАНЦИ И БРИТАНЦИ ИГНОРИСАЛИ ИСТИНУ

“Сједињене Америчке Државе, Велика Британија и друге присталице независног Космета свесно су игнорисале криминалне активности Тачија, јер је новом ентитету био потребан јак вођа, а он је био идентификован као такав још током преговора у Рамбује”, стоји у тексту лондонског “Тајмса”, који је објављен дан након извештаја Дика Мартија.

Лист поставља и питање “ колико је помоћи Тачи добио од Вашингтона и других престоница да би се преобразио из побуњеника у политичког вођу?” На крају се додаје и да ће прави тест за легитимитет Космета бити спремност нове државе да позове “господина” Тачија и друге истакнуте политичаре на одговорност. Оно што сада одједном сви знају и сви се утрукују да изнесу што више чињеница, чланови Удружења породица киднапованих и несталих лица на Космету причају већ читаву деценију. На њихове апеле да се истина објави сви су били глуви. Сада Генерални секретар Савета Европе Торбјорн Јагланд каже да “ оптужбе о трговини људским органима на Космету не би требало да остану без одговора”.

- Веома зам забринут. Те оптужбе треба да буду или потврђене или одбачене кроз одговарајућу кривичну истрагу - нагласио је генерални секретар СЕ, и позвао надлежне званичнике, укључујући и међународне, да учине максималне напоре да се дође до истине о томе шта се дешавало на Космету. С обзиром да има индиција да је новац за куповину и продају органа уплаћиван у неколико западноевропских банака, оптужбе против Тачија постају све чвршће.

У Мартијевом извештају се сугерише да Тачијеве везе са организованим криминалом трају више од десет година, а да су његови најближи сарадници из “Дреничке групе” били доминантна фракција у ОВК. Наводи се и да им је премоћ над ривалским групама унутар герилског покрета омогућила да од 1998. године преузму контролу над највећим делом илегалних активности. Осим Тачија, у извештају су наведена имена још четворице припадника Дреничке групе, који су “убијали, затварали, тукли и испитивали” особе за које су сумњали да су сарађивали са Србима и Ромима. Још пре више година и ФБИ је рекао да је Хашим Тачи злотвор и да се бави изузетно опасним и прљавим пословима. Каже се између осталог:

“У поверљивим извештајима који покривају период од десетак година, агенције из најмање пет држава, међу којима и ФБИ, именовале су Хашима Тачија и остale чланове “Дреничке групе” за организаторе шверца хероина и осталих наркотика. Тачи се стално помиње као кључни играч у поверљивим извештајима о мафијашким групама на Космету. Континуирано и са гађењем сам проучавао те обимне и различите извештаје”, навео је Дик Марти. Он је описао и како је функционисао систем крађе органа:

“Када је било потвђено да су хирурзи спремни за операције, заточеници су појединачно извођени из сигурних кућа, убијани, а њихова тела су брзо пребацивани у клинику”, наводећи да су и случај клинике “Медикус” у Приштини умешане исте особе.

Владимир Вукчевић за "Новости" говорио о трговини органима

ТАЧИ СЕ ПОКАЈАО ЗБОГ СВОЈИХ ИЗЈАВА

Говорећи о току истраге о трговини органима Владимир Вукчевић, тужилац за ратне злочине на питање новинара какав је договор имао са главним тужиоцем Еулекса око расветљавања трговине људским органима, рекао:

- Госпођа Изабел Арнал, гла-
вни тужилац Еулекса, врстан
је тужилац са којом смо моји
сарадници и ја и до сада
сарађивали на свим ткзв.
косовским предметима, у ко-
јима Тужилаштво поступа.
Када је у питању случај "тр-
говина органима", рекли смо
да смо и даље отворени за
сарадњу. Скренули смо им
пажњу да су могли да буду и
ефикаснији, с обзиром на то
да су на терену на којем могу
да истражују, а и имали су
основ за истрагу која би већ
могла да да резултате. Желим
да вас подсетим да је Унмик
већ радио озбиљну истрагу
која је политички заташкана.

* Да ли се већ зна ко ће
покренути истрагу и, наравно
- када?

- То је, засада, још предмет
разматрања. Очигледно да ни
сам Марти није задовољан
начином на који је Еулекс
радио пошто је "наследио"
Унмик. И сам изражавам
забринутост за могућности
Еулекса. Стојим на стано-
вишту да би предлог Хјуман
рајтс воча и Дика Мартија о
независним истражитељима
био можда најбоље решење.

Ми смо ту да дамо свој макси-
малан допринос као и до сада.
* Има ли већ сада шанси да
као члан, рецимо, неког ме-
ђународног тима који ће

**расветљавати ове злочине,
одете на увиђај у "жуту
кућу"? Или у неки од логора
на северу Албаније?**

- Ја сам то тужилаштву
Албаније предложио још
2008, да заједно радимо упра-
во на тај начин. Потом је
истражни судија у неколико
наврата, а поводом случаја
наводне масовне гробнице у
Рашкој, наилазио на отпор
код косовских институција.
Наравно да ћемо се одазвати
позиву да учествујемо у
међународном тиму. Ми смо
заинтересовани за тај пред-
мет не само због наше
законом прописане надле-
жности, већ због тога што
породице жртава то од нас
очекују. Рекао сам вам да смо
направили велики продор у
тај предмет, али су нам
потребне гаранције да ће
ствари које смо открили бити
адекватно вредноване на ме-
ђународном плану.

* Како сте ви, као тужилац,
доживели усвајање резолуци-
је? Цела Европа је једноглас-
но затражила хитну истрагу
поводом ових злочина, а по-
родице несталих и убијених
на Ким одахнуле, јер су се и
њих сетили...

- Доживео сам то као реалну
основу за свеобухватну ис-
трагу веома озбиљних оп-
тужби и као шансу за достиза-
ње правде.

* Прича се да, када је реч о
доказима, нисте ставили та-
чку на овај случај...

- Тај случај није завршен и ми
ћемо свакако наставити да
радимо на њему. Кажем вам,
открили смо много и нећемо

стати.

* Ваше колеге које се баве
расветљавањем злочина на
Ким кажу да од сто сведока
до којих дојете, само неко-
лицина њих, било да су Срби
или Албанци, пристане да се
ситуација промени после ус-
вајања резолуције о заштити
сведока?

- Свакако. Скренули смо па-
жњу на тај проблем у случају
Харадинај у Хагу и мислим да
је важно што је то довело до
понављања тог процеса. Пи-
тање сведока је често кључно
питање поступка за ратне
злочине и зато је посебно
осетљиво. Од догађаја ратних
злочина прошло је доста вре-
мена, материјални докази су
по правилу недоступни, није
било истраге одмах на лицу
места. Зато је оно што ће вам
прави сведок рећи основ или
бар окосница оптужнице.
Мислим да је и известилац
Савета Европе Жан-Шарл
Гардeto, дао велики допринос
да се скрене пажња на овај
уистину велики проблем у
процесу спровођења правде у
целом региону.

* Хашим Тачи је јавно запретио да ће открыти имена сведока који сарађују са Еулексом. Како намеравате да се борите против њега?

- Та изјава је скандалозна и верујем да се Тачи покајао

никакве везе са политичком причом о Косову.

* Шта би Еулекс ту конкретно могао да учини?

- Не бих ја сада њима да дајем савете. Они имају људске и материјалне капацитете да

МАРТИ МИ НИЈЕ ЗАМЕРИО, ПОХВАЛИО ЈЕ МОЈ РАД

* Колико сте заиста сарађивали са Диком Мартијем? Он вам замера да сте се бавили "пи-аром"?

- Још је у нацрту његовог извештаја који је био јавно објављен на интернет-страницама Савета Европе писало да се посебно захваљује тужиоцу за ратне злочине Србије, односно људима који су у Тужилаштву за ратне злочине радили на том случају. Ево, цитираћу, па ви просудите да ли је то "пи-ар" или није: "Ни Тужилаштво за ратне злочине из Београда није дошло до неких конкретнијих резултата по овом питању, упркос изузетним напорима које је учинило. Брујање медија у току истраге сигурно није допринело њеној ефикасности. Захвални смо специјалном тужиоцу на његовој сарадњи и спремности да помогне." Ипак, да не бисмо више иритирали било кога, уздржавамо се од сваког коментарисања резолуције, као што сте могли да приметите.

због тога. Немам даљи коментар.

* Да ли се то већ одразило на рад на терену?

- Еулекс има велику одговорност. После ова два извештаја објективни људи на Ким морају да се озбиљно замисле. Људски животи не смеју бити угрожени, сведоцима не сме бити прећено, и однос међународне заједнице према злочинима нема

изведу сваки процес у складу са највишим правним стандардима. Потребна је и храброст али и политичка воља.

* Када ће за вас бити готов случај "трговина органима"?

- Када буде задовољена правда за жртве и када посмртни остаци несталих Срба и неалбанаца буду достојно сахрањени.

АЛБАНЦИМА КРИВА КАРЛА ДЕЛ ПОНТЕ

Марти је навео да међународне власти на Космету нису сматрале да је неопходно да детаљно испитају околности под којима су се ти злочини додали, или су то чиниле нестручно и површно. Он се током истраге, која је обухватала Космет и север Албаније, сучавао са озбиљним опструкцијама власти у Тирани и Приштини, које су тврдње бивше хашке тужитељке Карле дел Понте, због којих је истрага и покренута, назвале прљавом кампањом против Албанаца. Током боравка у Албанији Марти је спречен да посети место Бурел, где се сумња да се налазила импровизована болница у којој су заточеним Србима вађени органи.

"Гардијан" преноси извештај СЕ

САВЕТ ЕВРОПЕ: ТАЧИ ПРЕДВОДНИК ТРГОВИНЕ ОРГАНИМА

Хашим Тачи главни је за организацију трговином људским органима и оружјем, наводи се у извештају Савета Европе, преноси лист "Гардијан". Влада Косова демантовала је писање британског листа.

Двогодишња истрага оптужује албанску криминалну мрежу "налик мафији" за убијање српских затвореника због бubreга. Косовски премијер стоји на челу албанске групе "сличне мафији" одговорне за кријумчарење оружја, друге и људских органа преко источне Европе, према извештају Савета Европе о истрази о организованом криминалу.

Хашим Тачи означен је као шеф мреже која је почела са криминалним активностима по избијању косовског марта 1999. године. У извештају Дика Мартија, специјалног известиоца Савета Европе (СЕ), констатује се да су вође ОВК 1999. године организовали отимање људи којима су у Албанији вадили органе.

ХАШКИ СУД СПРЕМАН ЗА САРАДЊУ АКО БУДЕ ТРЕБАЛО

Хашки трибунал је спреман на сваку сарадњу ако се то од нас буде тражило, речено Танјугу у Тужилаштву Хашког суда након што је Комитет за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе усвојио нацрт извештаја и предлог резолуције специјалног известиоца Дика Мартија о илегалној трговини људским органима на Косову и Албанији. "Ми смо спремни на сваку сарадњу ако се то од нас буде тражило", речено је Танјугу у Тужилаштву Хашког суда

Тајни извештаји НАТО-а

ТАЧИ И ЗЕКА ВЛАДАЈУ КОСОВОМ

Један британски лист објавио је тајне извештаје НАТО-а у којима је Хашим Тачи описан као "један од кључних играча" организованог криминала на Косову, али значајно место заузима и Џавит Халити "Зека", високи функционер Тачијеве странке и један од људи које је специјални извештилац Савета Европе Дик Марти означио као припаднике такозване "Дреничке групе".

Боравећи од 1999. године на Косову припадници америчких обавештајаца при Кфору сачинили су почетком 2004. године, пре него што су на Косову избили немири усмерени према српској заједници, извештају коме се наводи ко вуче конце на овим просторима.

Документи које је "Гардијан" објавио, уочи расправе о трговини органима на Косову у Савету Европе, представљају чврст доказ да су Американци и остale западне сile већ неколико година с приличном сигурношћу знали за Тачијеве везе с косовским подземљем, што је логично јер је и он заправо одатле и поникао као вођа.

Извештаји под ознаком "САД Кфор" садрже детаљне информације о организованом криминалу на Косову и начињени су на основу извештаја западних обавештајних служби и њихових доушника.

Начињена је и шема деловања различитих криминалних група, укључујући породичне и пословне везе.

Према тајним војним подацима на које се позива "Гардијан", Халити је заправо један од централних ликова организованог криминала, повезан је са албанском мафијом и тајном службом ОВК, ШИК-ом, увек уз себе носи чешки пиштолј калибра девет милиметара и заправо је, како пише лондонски дневник, "он тај који контролише Хашима Тачија и представља снагу која стоји иза премијера". Он контролише и управља косметским подземљем јер је умешан у проституцију, трговину оружјем и дрогом. Такође је политички и финан-

зачесни богоћење и благостање његове велике и добро повезане фамилије из Дренице. Халити, као бивши шеф логистике некадашње ОВК, а садашњи посланик и високи функционер Тачијеве Демократске партије Косова, лично је управљао новцем за ОВК крајем 1990-их година и лично је профитирао од тога, навео је лондонски дневник. За путовања у иностранство често је користио лажне пасоше пошто је већ дugo на "црној листи" неколико земаља, међу којима САД. Према писању овог листа, НАТО је Халитија довео у везу и наводним застрашивачњем политичких противника на Косову и са два убиства у Албанији крајем 1990-их година. Једно убиство тиче се политичког противника који је пронађен мртав близу границе са Косовом и то, после свађе са Халитијем.

Друго је убиство младог новинара из Тиране Аљија Уке, који је подржавао покрет за независно Косово, али је био критичан у својим извештајима. Године 1997. његово тело пронађено је унакажено стакленом флашом и шрафцигером. У то време, Ука је делио стан с Тачијем. Лондонски

дневник закључује да је Марти неке од закључака о Халитију у свом извештају донео на основу података до којих је дошао НАТО.

Б.О.

сијски саветник премијера, али је заправо он тај који је шеф у односу са Тачијем", преноси "Гардијан" наводи се из документа. Тачи је послушник који своју позицију уз све то веома добро користи

Косовска трговина органима:

ЗАВЕРА СЕ ШИРИ

У свом чланку (Крвава коегзистенција, 23.11.), један од израелских водећих новинара-ислраживача прouчава сву бизарносћ и ужас, као и мало познате корене трговине људским органима на Косову. Скоро сви умешани у те прљаве послове су били људи од угледа и на положајима у својим срединама.

Средином новембра, светски медији су известили да је Интерпол расписао потернице за седморицом чланова илегалне групе за трговину људским органима. Они су били оптужени за руковођење клиником "Медикус" у Приштини. Већина медијских кућа је нагласила чињеницу да су двојица осумњичених, именованих у Интерпол извештају на 46 страница, били Израелци. Показали су много мањи интерес у идентификовању осталих чланова тог интернационалног круга у коме доминирају Турци, Албанци и Муслимани.

Само је један Изреалац, Моше Харел, био тражен од стране Интерпола у вези са организацијом ове илегалне операције. Други Изреалац, Заки Шапира, је био наведен као (осумњичени) помагач - без подизања кривичне оптужнице. Турски доктор и пет Албанаца су кривично оптужени за њихове улоге у више кривичних дела попут „трговине људима и нелегалног обављања медицинске професије.“

Корени ове организације сежу наизглед само до блиске прошlostи. Судећи према извештајима, Љутви Дервиши, уролог и професор на Приштинском Универзитету, је посетио једну конференцију у Истанбулу, 2006. На тој конференцији се распитивао за неког од колега који би могао да врши трансплантираје органа. Убрзо га је контактирао тursки држављанин, хирург Јусуф Сонmez, који је већ био познат у „свету илегалне трговине људским органима.“

Сонmez тврди да је завршио студије хирургије на Истанбулском универзитету- на Медицинском факултету 1984, и да је експерт у пресађивању бубрега. Према новинарском чланку од 3 новембра у „Хуријету“ он је такође радио у турском Министарству здравља. Прво пресађивање са живог донора је урадио 1993, да би по његовим тврђањима до 2006. урадио више од 1.300 пресађивања бубrega. У 2005. је имао своју приватну болницу у Истанбулу. Турски медији наводе да је његова болница судски затворена после полицијске рације 2007., а он и његов брат Булент ухапшени. Тада је само условно осуђен.

Сонmez је опет дошао у сукоб са законом због крађе људских органа 2008. Његова докторска дозвола је сuspendована и било му је забрањено да се бави својом професијом шест месеци - што су локални медији оценили као „млаку“ казну. У то време Турске новине су га називале „турским касапином“, а Харијет га је чак називао „Франкештајном“. 2010, када је обелоданањена његова умешаност у трговину људским органима на Косову, он се појавио у Азербејџану, потпуно слободан да настави да се бави својим

„крвавим бизнисом“. Његов статус у овом моменту није јасан.

Током 2006, у врхунцу своје моћи, док је руководио својом клиником, Сонmez је контактирао косовског Албанца Дервишија. Након тога је контактирао Турчина - Израелца Харела, који је према влади Косова рођен 1950 у Турској. Харел је наводно „идентификовао, регрутовао и пребаџијао жртве, као и руководио исплатама „кеша“ пре операција.“ Сонmez је такође контактирао Шапира, који такође има богати криминални досије у области трговине људским органима. Шапиро је својевремено био шеф одељења за пресађивање бубрега у Белинсон Медикал Центру у Израелу. Такође је био члан Белагио специјалне групе за „глобалну транспортну етику“. Почетком 1990-тих, да би избегао етичку комисију због разних прекршаја, он је побегао у Турску. Шапиро је 2007. ухапшен у Турској; где је успео да се повеже са Сонmezом болницом. Након свега тога, Сонmez је довео Харела и Шапира у Приштину да помогну са „радом“ Дервишијеве клинике. На челу клинике је формално био Дервишијев син Арбен. Илија Рејај, косовски званичник из министарства за здравство, је издао клиници дозволу за обављање урољашких прегледа, што је према Интерполу било само камуфлажа за „оно“ што се тамо уистину дешавало.

У октобру 2008. сумњу полиције је привукао случај сиромашног човека који је нађен напуштен на приштинском аеродрому, још незалечен након „вађења“ бубрега. Након тога је уследила полицијска рација на Медикус клинику где је откривена читава организација за трговину људским органима, која се бавила намамљивањем сиромашних и очајних људи из земаља попут Турске и Русије, обећавајући им 15.000 евра, а потом продајући њихове органе и до 100.000 евра. Након ове полицијске акције Рејај је добио отказ, а 4-ог новембра је ухапшен Харел.

Но судећи према другим изворима изгледа да се пипци ове афере протежу много даље. Српски магазин Близ ће да је Дервиши учествовао у убиствима и отимању органа косовских Срба који су били отети од стране албанских терориста у време Косовског рата 1999. После рата настављене су гласине да косовски Албанци држе српске затворенике у логорима у близини границе са Албанијом.

Контингент шпанског КФОР-а је покушао упад у село Врело (дејствујући на основу информације о заточеним Србима у том селу), али им је наређено да се врате на почетне позиције. Бивши главни Тужилац

УН Трибунала за ратне злочине на територији Југославије, Карла Дел Понте, је у својој књизи из 2008. тврдила да је најмање 300 Срба убијено ради трговине њиховим органима, у близини границе у албанском градићу Бурелу. Озлоглашена „клиника“ у Бурелу је постала позната као „жути кућа“, али требало је да прође време све до 2004. да би била посећена од стране тима УН-а који је истраживао наводе оптужбе. Током косовске кризе 1998, један сведок је изјавио српским ратним тужиоцима да је лично видео Др Љутфија Дервишија на локацијама где су вађени органи српским затвореницима да би касније били продавани. Други српски извор такође тврди да је Шапиро био умешан 1999. у организовање вађења и трговине органима, а према часопису „Политика“, он се појавио исте године у Македонији да би учествовао у сличној „операцији“. Та тврдња је утемељена на томе што је Шапиро био повезан са круговима из Турске који су подржавали косовске Албанце у току рата. Изгледа да је недавни скандал са трговином људским органима само једва видљиви део мрачног облака који се надвија над Косовом годинама, и које (Косово) је постало европски центар за трговину људима и људским органима.

То што чини цео овај случај тако шокантним је да су скоро сви умешани били угледни професионалци у својим срединама. Професор из Приштине, члан косовског Министарства здравља, Истанбулски доктор и пионир у трансплантирању органа, и бивши шеф трансплантирање службе у Бе-линсону. Какве су то демонске силе ушли у те људе? Каква је то мрачна коегзистенција, где се Турчин и Изреалац удружију да краду људске оргane?

Да ли та организација има корене у прљавом

рату који се дешавао на Косову 1998-1999? Антиизраелски и антисемитски медији би желели да усмере фокус на израелску умешаност у трговину органима, али оно што овај случај показује је да цела позадина ове приче иде много дубље и има много више узнемиравајуће корене.

Правда пише:

ТАЧИ СЕ НАГОДИО ДА ЗАТАШКА ЗЛОЧИН

Хашим Тачи је пристао да истражним органима исприча све што зна о афери у клиници „Медикус“ у Приштини са продајом људских органа и да као

Истамбулска веза

Клиника „Медикус“ спомиње се у извештају известиоца Савета Европе Дика Мартија о трговини органима на Косову, а верује се да су из ње органи убијених заробљеника директно слани у Истамбул, у специјалној амбалажи. Претпоставља се да је управо доктор Сонmez био наручилац органа, а да је до „истамбулске везе“ дошло захваљујући његовим јаким контактима са косовским Албанцима. Еулекс је расписао међународну потерницу за Сонmezom, наводећи да је цели посао уговорен на међународној конференцији лекара у Истамбулу 2006. године. Операције су биле обављане у „Медикусу“. Кад би било потврђено да су хирурзи спремни за операције, људи су појединачно извођени из сигурних кућа и убијани, а њихова тела су брзо пребацивана на клинику.

главног организатора овог злочина именује турског хирурга Јусуфа Сонмеза, наводе наши извори близки истрази у случају „Медикус“.

Како тврди наш извор, Тачи за ову своју услугу тражи да се заташка прича о трговини људским органима у „жутој кући“.

- Европска унија је одједном и те како заинтересована да открије и докаже трговину људским органима на Косову од 1999. до 2001. године. У међувремену, појављује се извештај Дика Мартија о искасанљеним Србима у „жутој кући“. Да би склонио пажњу са себе, Тачи је пристао да исприча све о случају „Медикус“. Зашто је то ЕУ толико важно? Зато што се на списку купаца тих органа налазе утицајни и богати људи из држава ЕУ. Када би се тај списак објавио, ЕУ би фактички признала да је под њеном заштитом обављан тај прљав посао. Тачи зна ко му је дао дозволу за продају људских органа, али су сад главни људи из ове приче спремни да Тачију на неки начин плате његово ћутање - наводи саговорник „Правде“.

Према оптужници која је подигнута крајем прошле године, Сонмезова улога у клиници „Медикус“ постала је позната када је полиција упала на клинику, у децембру 2008. године. Истрага је отворена непосредно пошто се Турчин Алтун онесвестио на приштинском аеродрому. На телу му је пронађена свежа рана на абдомену, а полицији је изјавио да му је украден бубрег. У

поступку који је покренут, Љутфи Дервиши, косовски уролог који је заједно са сином основао клинику „Медикус“, изјаснио се да је невин, као и четири анестезиолога и бивши секретар у косовском министарству здравства. Дервиши још ради у приштинској болници. На основу две оптужнице, подигнуте 15. и 20. октобра 2010. године, оптужени су: Лутфи Дервиши, Арбан Дервиши, Илир Реџај, Сокол Хајдини, Ислам Битићи, Сулејман Дуља и Дритон Јилта.

- Еулекс истражује аферу „Медикус“, и то нема никакве везе са „жутом кућом“. Постоје претпоставке да је Мартијев извештај само притисак на Хашима Тачија, да се афера „Медикус“ заврши онако како Европска унија же-ли. Значи, да се похапсе и казне само мањи злочинци. На Тачију је, ако постигне договор са истражним органима, да Европска унија из ове међународне афере изађе чиста, што је њима много важније неко касапљење у „жутој кући“ - наводи наш извор, листа „Правда“

Бруно Векарић:

ИМА ЈОШ НЕКОЛИКО МАСОВНИХ ГРОБНИЦА

Ми тврдимо да има неколико масовних гробница у Албанији, али још нико није узео ашов да види да ли је и заиста тако“.

Наше тужилаштво спроводи истражне радње у још два случаја која би, како је навео, могла имати додирних тачака са извештајем Дик Мартија. "Ради се о предмету "Љимај" и о предмету 'Дреничка група', где обрађујемо ту групу која је себе називала војном, а ми је називамо криминалном", рекао је Бруно Векарић. Он је навео да је у разговору са бившом главном тужитељком Хашког трибунала Карлом Дел Понте, која је и покренула причу о трговини људским органима на Косову и Албанији, добио уверавање да је она спремна да сведочи у том случају.

Б.В.

МЕШТАНИ СПРЕЧИЛИ ЕКСУМАЦИЈЕ

Истражитељи из Хашког трибунала и УНМИК-а испитали су у фебруару 2004. године „жуту кућу“ у селу Бурел на северу Албаније, у којој су одстрањивани органи отетих Срба. У близини куће пронађени су шприцеви, газа, кесе за инфузију и ампуле за опуштање мишића, често коришћене у операцијама. Пронађени су и крвави трагови на зидовима и поду једне собе, изузимајући чист правоугаоник површине шест стопа са две стопе, где се предпоставља да је био операциони сто. Заробљеници су наводно сахрањивани на оближњем сеоском гробљу. Хашки истражитељи су запазили необележене гробнице, али им мештани нису дозволили да узму узорке из њих.

Ројтерс: Запад толерише криминал на Косову зарад стабилности

КОСОВСКА ВЛАДА-КЛЕПТОКРАТСКА

Извештај Савета Европе, у којем је косовски премијер Хашим Тачи означен као "бос" криминалне мреже, износи истину које су дипломате свесне - да Заједница на Косову фаворизује стабилност у односу на правду, наводи агенција Ројтерс-И Вокер их окарактерисао као криминалице и убице.

Криминал и корупција, који су подстакнути таквим приступом, током ове деценије одвратили су стране инвестиције и Косово оставили међу најсиромашњим регионима у Европи, истакла је британска агенција.

"Међународне организације на Косову показују склоност ка прагматичном политичком приступу, заузимајући став да је потребно да промовишу краткорочну стабилност по било коју цену и на тај начин жртвују неке од важних принципа правде", каже се у извештају који је Дик Марти припремио за Комитет за правна питања и људска права Парламентарне скупштине Савета Европе, навео је Ројтерс.

"Тамо има много убица, мноштво криминалних активности", наводи агенција изјаву некадашњег шефа мисије ОЕБС-а на Косову Вилијема Вокера.

"Кривим међународну заједницу исто колико и Албанце. Они осећају да Демократска партија Косова (Хашима Тачија) заступа стабилност", рекао је Вокер.

Према извештају Дика Мартија, косовски премијер Тачи налазио се на челу групе која се бавила трговином људским органима, дрогом и оружјем. Тачи је у извештају означен као "бос" криминалне мреже која је пожела са криминалним деловањем после рата 1999. и од тада имала утицаја на власт, наводи Ројтерс.

Ројтерс подсећа да су током лета припадници Еулекса ухапсили гувернера косовске Централне банке Хашима Реџепија под оптужбом за прање новца, утају пореза и примање мита.

Агенција наводи оцену америчког амбасадора Кристофера Дела, изнету раније ове године у поверљивој депеши, коју је прошле седмице објавио "Викиликс", да "Еу-

лекс мора да повећа напоре и изврши дugo обећавана хапшења корумпираних високих јавних службеника".

У супротном, "ризикујемо да наша реформа на владавини права пропадне", написао је Дел и изразио страховање да би јавност косовску владу могла да посматра као клептократску.

Дик Марти говорио за медије на албанском језику

ТАЧИ ЗНАО ЗА ЗЛОЧИНЕ

Он није лично вадио органе, али људи из његовог непосредног окружења јесу

Тешко је и помислити да Хашим Тачи није знао за трговину органима. Људи чија се имена наводе у мом извештају су из његовог непосредног окружења. Знате и сами да је он био један од вођа Ослободилачке војске Косова и те криминалне групе. Не могу, наравно, да замислим да је лично Хашим Тачи вадио органе - рекао је Дик Марти, специјални известилац Савета Европе за Косово, у првом интервјуу за неке медије на албанском језику. Образложио је оптужбе које првог човека самозване државе Косово, терете да је, као вођа озлоглашене "Дреничке групе", био важна полуга у морбидном бизнису трговином људским органима и мучењу српских заробљеника у Албанији, после лета 1999. године. Само пет дана пре него што ће се његов извештај наћи пред Саветом Европе, Марти је дао опширан интервју швајцарском сајту на албанском језику "Албинфо". Цео разговор је емитовала Радио-телевизија Косова, а остали албански медији углавном су пренели делове који се односе на улогу Хашима Тачија у трговини органима, стављајући Мартијеву изјаву да није директно оптужио Тачија у први план, и најчешће изостављајући оно"али.. Марти је одлучно одбацио оптужбе албанске стране да је његов извештај "просрпски". Рекао је да му није циљ да "подрије крхку косовску власт" тиме што је извештај објавио непосредно после избора у јужној српској покрајини. А то је власт на челу са човеком чије се име, у извештају на 27 страна, помиње чак пет пута.

- Пратио сам шта пишу албанске новине - казао је Марти - Њихови текстови били су пристрасни, недовешти. Нису чак ни цитирали ствари које ми говоримо, чињенице до којих смо дошли. Овај извештај је представљен као просрпски, а нису се сетили да помену да у њему има много ствари које не иду у прилог Србима. Можда је, чак, био и преоштар према Србима. На гласине да му је неко добро платио да оптужи Хашима Тачија и ОВК за гнусне злочине, не жели много ни да се осврће.

- Чуо сам чак и да су ми Срби дали новац! За писање извештаја нисам добио никакву плату. На крају сам своје каријере, и зар заиста мислите да бих се њоме коцкао тиме што ћу написати роман, уместо извештаја? Мени је била дужност да објавим све што сам сазнао, а да онда оставим властима да оне ураде свој посао. Знам да истина може да боли, али то је нужно зло.

ШВАЈЦАРСКО УТОЧИШТЕ ЗЛОЧИНЦИМА

Најутицајније личности косовског премијера Хашима Тачија, Азем Сульја и Кадри Весељи, које Дик Марти наводи у извештају о трговини људским органима, имају боравишне дозволе швајцарске типа "Ц", што је у супротности за законом о странцима ове земље. Наиме, према овом пропису, страни држављани могу да добију боравишну дозволу само ако имају главно пребивалиште у Швајцарској, што није случај код Суље и Весељија.

Дневни лист ове земље "Зонтаг цајтунг" пише да то омгућава Тачијевим најближим сарадницима да се настане у Швајцарској као и да путују по целој Европи без виза. Међутим, ако би нека особа желела ову визу, морала би претходно да докаже да има боравиште у Швајцарској, а ако би желела да продужи већ добијену, била би јој неопходна и дозвола кантоналне службе за мигранте.

Франкфуртер Рундшау:

КРИМИНАЛ НА ЧЕЛУ КОСОВА-МОЗАК МАДИЈЕ

Швајцарска је најодговорнија због стања на Косову јер га је међу првима признала.

Немачка штампа данас пише да, ако су добро поткрепљене критике Савета Европе тачне, онда је Косово до врха пројектето мафијом и упозорава да Европа не може себи да "приушти" криминалце на челу Косова.

Познато је да о Хашиму Тачију већ дugo круже најстрашније гласине. На пример, један извештај немачке обавештајне службе БНД представио га је као 'мозак мафије', пише "Франкфуртер рундшау", наводећи да, за десет година нико није оптужбен против Тачија озбиљно испитао, премда су прво УН, а сада Брисел, држали у правосуђу "све конче" у својим рукама. И друге немачке новине нису остајале неме на злочине.

"Прете тешка времена...Европа себи не може приуштити ниједног криминалца на челу Косова", пише "Хамбургер абенделблат", који оцењује да је Косово, ако је све то тачно у извештају из СЕ, до врха пројектето мафијом, која је много више оргезла у криминал и корупцију, него што је то случај у региону. Немачка штампа пише и о случајности да се, тек што су прошли косовски избори, отворила "Пандорина кутија", уз оцену да Тачија и његових више не би било на политичкој сцени да се све то дододило само пре пар дана. Ништа блажи у осудама није био и "Вестфalenблат" из Билефелда који је писао: "Нешто је труло у држави Косову", подсећајући да је још Карла дел Понте, као главни тужитељ Хашког трибунала сумњала на организовани криминал у косовској влади, и изражава наду да ће се цео случај истражити до kraja.

Штампа ове земље је, поводом неких нерегуларности и манипулација на косовским изборима, писала да су све то ситнице у поређењу са чињеницом да је Тачи, како се терети, учествовао у илегалној трговини људским органима српских заробљеника.

Независност Косова је завршен чин, али је укључење у ЕУ сада доведено у питање и парламент у Приштини мора да од косовских политичара захтева одговорност због оптужби изнесених против премијера Хашима Тачија, пише британски дневник "Тајмс".

Берлински "Тагесцајтунг" оценио је да ће извештај Мартија имати тешке последице по дијалог

између Београда и Приштине, који Брисел тако помпезно најављује.

Лист пише да "Београд не може да се уздржи од ликовања што је један изасланик Савета Европе потврдио језиве приче српског тужилаштва о албанским злочинима".

- Сада неће бити ниједног Србина који ће сести за преговарачки сто са Тачијем. А без Тачија тешко да ће се формирати влада у Приштини после превремених избора одржаних у недељу - навео је немачки лист.

"Тагесцајтунг" истиче да "ако мисија ЕУ на Косово жели да остане веродостојна, она мора да спроведе непристрасну истрагу против Тачија и компаније - што је до сада избегавала да уради".

"Бројни водећи политичари косовских Албанаца су били герилски команданти и још имају оружане групе иза себе. Била би политичка апокалипса уколико би они своје оружје окренули против западних савезника који су помогли Косову да постане независно од Србије", указао је берлински лист.

Швајцарска као једна од првих земаља које су признале независност Косова сноси данас тешку одговорност.

ШВАЈЦАРСКИ ПОСЛАНИЦИ ТРАЖЕ МЕЂУНАРОДНУ ИСТРАГУ

Оптужбе које је изнео Дик Марти у функцији известиоца Савета Европе, у вези трговине људским органима, треба да истражи међународна комисија, затражила је спољнополитичка комисија швајцарског националног савета. Чланови комисије били су "импресионирани одличним радом" и "уравнотеженим извештајем" Мартија. Спољнополитичка комисија швајцарског националног савета је, како се наводи, похвалила Мартија за храброст и лични ангажман.

Министарка Швајцарске одбила награду Косова

НИЈЕ ПРИКЛАДАН ТРЕНУТАК ЗА ЗАХВАЛНОСТ

Министарка иностраних послова Швајцарске Мишелин Калми Рей одложила је да приме награду Амбасаде Косова, због извештаја о трговини људским органима на Косову. Награду "Дијаспора" за своје залагање за независност Косова, требало је да прими 21. децембра, јавила је швајцарска државна телевизија TCP. Министарство иностраних послова Швајцарске саопштило је да "није прикладан" тренутак за добијање те награде и церемонија је одложена. Амбасадор Косова у Швајцарској Наим Малај изјавио је да је сврха награде "захвалност швајцарском народу и Влади за прихваташе десетина хиљада

избеглица, нарочито током рата". Поводом тврдњи у извештају да се новац од продаје људских органа налази на рачунима у Швајцарској и Немачкој, телевизија TCP преноси и текстове из београдског листа Блиц. "У Швајцарској, не постоји ни једна истрага против Хашима Тачија и групе "Дреница" за коју се предпоставља да је извршила те злочине", саопштено је из државног Министарства те земље. Телевизија TCP поседује и информације да за сада у Швајцарској не постоје ни истраге о рачунима на које су уплаћивани приходи од дроге и трговине људским органима. Министарство правосуђа Швајцарске није добило од Србије захтев за правном сарадњом, изјавио је портпарол тог Министарства Фолко Гали. В.В.

ДР Чедомир Антић, историчар

ДРЖАВА МОРА ДА ЗНА ШТА ХОЋЕ

Највећа сличност између Рудолфа Арчibalда Рајса и Дика Мартија је садржана у чињеници да су обојица Швајцарци. Дик Марти је представник Савета Европе, политичар, Рајс је био научник, професор универзитета - хемичар и форензичар - кога је као експерта позвала српска влада. Рајс је био научник, пријатељ истине и српског народа. Марти је само пријатељ истине.

Овако историчар Чедомир Антић оцењује улогу двојице Швајцараца који су постали познати по извештајима у којима су описали српке жртве.

Он констатује да наше правосудне установе данас говоре о "победи Србије", уместо о "победи правде".

- Извесно је да Србија, осим што је за разлику од осталих изашла у сусрет Мартијевим захтевима и документима и доказима, није много допринела околностима које су довеле до тога да овај извештај буде затражен или у којима је написан. Тада се Србија борила за демократска права свог народа. Данас брани формални статус на Косову у условима у којима се Милошевићев режим пред светом и већином својих грађана показао не само као недемократски,

већ и злочиначки - каже Антић, и додаје да Србе сви виде као кривце, али и да је поређење злочина непопуларан и опасан посао за европске политичаре и интелектуалце.

- Да би се нешто у односу према Србији променило потребно је да се окренемо стварности и областима где је наш народ у већини, уместо територијама и становништву са којим не бисмо знали шта ћемо ни кад би нам се добровољно вратили. Србија је 1914. године знала шта жељи: да уједини Србе и Југословене, да буде напредна и богата демократска држава. Данас смо неинтегрисани народ који се једва договорио око гроба, заставе и химне. Нагризани социјалним радикализмом и србофобијом великог дела становништва, ми лутамо и није чудо што наше власти на све гледају као на маркетиншки трик и стављају формалност изнат стварности.

Западна влада

БЛЕР ПРИЗИВА О БОМБЕ

Лондонски лист “Фајненшел тајмс” објављује коментар у коме подсећа да је претеривање српске војске и полиције на Косова 1999. године сматрано победом правде и хуманости, да сада треба питати - какву је владу довео Запад?

У коментару се, како преноси Би-Би-Си, констатује да извештај Дика Мартија баца сасвим другачије светло на дешавања од пре десет година и подсећа колико је “опасно сврставати се на било чију страну у сукобима о којима знамо мало или не знамо ништа.”

“Фајненшел тајмс” наводи да је Тони Блер био главни светски лидер који се залагао за бомбардовање 1999. године ка-

да је у свом говору у Чикагу упозорио на “зло етничког чишћења.”

“Мартијев извештај, међутим, Хашима Тачија који се колико прошлог јула у Приштини поздрављао са Блером терети не само за контролу над шверцом хероина, већ и за трговину људским органима! Зато би требало да се запитамо какву је то владу западна интервенција на Косову поставила, а све зарад наводне одбране вредности људских права”.

КОСОВО СЕ МОРА СУОЧИТИ С ПРОШЛОШЋУ

Известилац Савета Европе Дик Марти изјавио је да будућност Косова не може да се гради без суочавања са прошлошћу и да његов извештај није против већ за Косово и, пре свега, за оне који желе да живе у правно уређеном друштву. “Не може се изградити будућност Косова док се не суочи са прошлошћу”, рекао је Марти у интервјуу швајцарском листу “НЗЗ ам зонтаг”, чије делове преноси “Коха диторе”. Марти је казао да је изненађен одјеком свог извештаја и да га није очекивао у мери какву је попримио. “Не у оволикој мери. Карла дел Понте, бивша тужитељка Хашког трибунала за ратне злочине, али и неколико новинара, говорили су о овим злочинима, али можда је мој извештај свеобухватнији и детаљнији”, рекао је Марти. Он је нагласио да извештај не говори о томе да је Тачи директно био умешан у злочине, али је додао да се у структурама организованог криминала ништа не догађа “без знања шефа”. Марти је добио полицијско обезбеђење, али томе, како тврди, не придаје значај и да слободно путује до куће, у кантону Тицино, у Швајцарској.

ТАЧИЈУ БИО ЗАБРАЊЕН УЛАЗАК У ШВАЈЦАРСКУ

Известилац Савета Европе Дик Марти изјавио је да је Швајцарска годинама знала за наводну уплатеност косовског премијера Хашима Тачија у трговину наркотицима и органима и чак је донета забрана уласка Тачију у Швајцарску. “А тако нешто се не ради када је реч о апсолутно часним особама”, изјавио је Марти швајцарском листу “НЗЗ ам зонтаг”. Савезна служба за миграцију и савезна полиција Федпол, позивајући се на заштиту података, нису хтели ништа да кажу о могућој забрани уласка. Међутим, дирекција за спољне послове је потврдила да је Бери 2002. године Тачију, који је тада био председник Демократске партије Косова - странке проистекле из ОВК, ускратио визу, наводи швајцарски лист.

Бројни косовски побуњеници су деведесетих живели у Швајцарској. И Тачи је био студент у Цириху, пре него што се уздигао до места политичког лидера ОВК. Швајцарска је за ОВК била од стратешког значаја. Одавде су регрутовани борци и организовано је финансирање отпора, пише лист и под-

сећа да у Швајцарској данас живи око 200.000 особа са Косова. “Тачи је због своје активности у борби за независност Косова и Метохије постао важна политичка личност што му је донело судско гоњење од једне друге државе”. Због тога је донета одлука да му се не изда виза”, наводи та дирекција у свом саопштењу, које је пренео швајцарски лист, уз објашњење да швајцарске власти нису желеле Тачија у Швајцарској, јер га је Србија тражила због ратних злочина. Министарка спољних послова Мишелин Калми-Реј није 2008. године обавестила Спољно политичку комисију Националног савета током расправе о признавању Косова о забрани уласка Тачију, како је рекао тадашњи председник комисије Гери Милер. “Било је јасно да се овде ради о признавању једне државе за коју се не зна шта су њени политички експоненти радили у рату”, казао је Милер, који је био против признавања Косова. Председница Спољнополитичке комисије Христа Марквалдер жели да се разјасне оптужбе према којима се новац од трговине дрогом и органима сливао на рачуне у Швајцарској. О тешким оптужбама које је Марти изнео нарочито против Тачија Спољнополитичка комисија је расправљала на седници 10. и 11. јануара, наводи швајцарски лист.

Да ли ће Хашима Тачија, првог терористу ОВК, ипак стићи заслужена казна

ЗМИЈА ИМА ПОДРШКУ

Американци ћа “створили” и дали му помоћ. Заашкан извештај Немаца

Закаснело признање Европе да су знали за злочиначку страну косовског премијера Хашима Тачија, неће ништа променити на косовској политичкој сцени. Не док Америка, која га је створила, не каже - крив је, гоните га!

Да је Тачи шеф најјачег нарко-криминалног ганга на Балкану, да је водећи трговац оружјем, да се бави трговином белим робљем, да је терориста и да је вођа банде која је отимала Србе, убијала их и продавала њихове органе, није никаква новост. Обиман извештај о његовим активностима сачинила је српска тајна служба још 2004. године. Делови су објављени у медијима. Свет на то није обраћао пажњу. Напротив, довео је Тачија на премијерско место Косова и наложио му да једнострano прогласи независност покрајине. Наређено, учињено!

Када је немачка обавештајна служба БНД, пошто је од српске “купила” извештај о злочиначким траговима Тачија, али и његових сабораца Харадинаја, Чекуа, Љимаја, Селимија и осталих, почела по Косову да “копа” тражећи доказе, Тачи их је хладнокрвно похапсио и држао у притвору док нису “пропевали” што пише у њиховим папирима.

Већ је било касно. Извештај БНД о злочинима Хашима Тачија, са посебним

освртом на препродају људских органа, већ се налазио на столовима чланица НАТО које имају представнике на Косову. Поново су сви ћутали. Америка је успела све да заташка.

Американци су, уосталом, Тачија и “створили”. Пре 13 година, у штабовима ОВК у Драгобиљу код Ораховца и Ликовцу код Србице, издигли су га у команданта Главног штаба ОВК.

Американцима, читавом тиму њихових људи требало је годину дана да у шумама Косова од необразованог и сировог герилца терористе Тачија направе угlaђеног команданта ОВК политичког лидера те терористичке групације. Одмах је у други план потиснуо дотле неприкосновеног Ибрахима Ругову. Из шуме је довезен блиндираним ципом директно на приштински аеродром. Стрпан је у авион и - правац Рамбује. Тамо су му донели свилене кошуље и кравате, Арманијева одела и италijанске ципеле...

Са новопеченим вођом албанског преговарачког тима, од којих га већина чланова

албанске делегације није познавала (први пут га је видела у авиону), у Рамбује је директно комуницирала америчка државна секретарка Медлин Олбрајт.

И након завршетка НАТО бомбардовања СРЈ, Тачи је био главна узданица својих прекоокеанских савезника. Поверено му је да уз помоћ међународних мировних снага заведе ред и мир на Косову. Уместо тога, он и његови саборци из ОВК крећу у лов на Србе. Пљачкају их, пртерују са имања, киднапују, убијају, руше и преоравају њихова гробља, пале цркве и манастире... Биланс је - око 250.000 пртераних Срба, Црногораца, Рома, Турака, Муслимана и осталих, више од 3.000 убијених и несталих Срба, од којих је најмање 500 завршило у Албанији где су им извађени органи.

Када се после рата “пресвукao” у председника Демократке партије Косова, преузео је контролу у трговини дрогом, оружјем, белим робљем, нафтом и осталом профитабилном робом.

Саљи Бериша наредио да се заташка истина о злочинима у “жутој кући”

ПРЕМИЈЕР АЛБАНИЈЕ УКЛАЊАО ДОКАЗЕ ПРОТИВ ТАЧИЈА!

Албански премијер Саљи Бериша, на молбу Хашима Тачија и Рамуша Харадинаја, наложио је албанским службама безбедности да униште доказе о убиствима и вађену органа отетим Србима на северу Албаније. Наш извор тврди да је близак рођак албанског премијера био организатор боравка лидера ОВК у Албанији у пролеће 1998. године.

- Сулејман Бериша је организовао смештај и прихват руководства ОВК у пролеће 1998. године. Они су чак били смештени у једном селу код Тропоје на северу Албаније, и то у кући породице Бериша - тврди овај извор близак једној западној обавештајној служби.

Према писању приштинских медија Тачи је требало да оде у посету Рамушу Харадинају. Извесно је да би једна од тема могла бити извештај Дика Мартија о трговини људским органима који их обојицу оптужује.

Према сазнањима и један и други су пре две године пре посете представника српског тужилаштва за ратне злочине албанском правосуђу, путовали у Албанију, како би код Берише издејствовали ук-

лањање доказа о монструозним злочинима почињеним на северу те земље. Према информацијама које су безбедносне службе доставиле Тужилаштву за ратне злочине, Харадинај је са Беришом разговарао о уништавању документације која вође ОВК повезује са отмицама и пребацивању отетих Срба на север Албаније и њиховим убиствима. Наводно је албански премијер издао налог службама безбедности те земље да униште документацију која се односи на отмице, убиства и трговину органима. У истом периоду, у септембру 2008. године у посету Бериши ишао је и Хашим Тачи.

Да у овим незваничним информацијама има истине, потврђује и лоше искуство српског тужилаштва за ратне злочине, које се у Албанији суочило са опструкцијом.

Председник националног савета за сарадњу са Хашким трибуналом Расим Љајић потврђује да је Албанија вршила опструкцију истраге у овом случају.

- Мени је лично Карла дел Понте причала да су се истражитељи Хашког трибунала суочили са потпуном

опструкцијом од стране албанског правосуђа. То је искусило и наше тужилаштво за ратне злочине. Међународна заједница мора да то узме у обзир, јер су нас пријављивали Савету безбедности чак и када неки документ не доставимо на време, а овде једна земља отворено одбија сарадњу и нема никакве санкције због тога - каже Љајић.

Иначе, Љајић је путовао у Стразбург, где је са највишим званичницима СЕ разговарао о извештају Дика Мартија о трговини људским органима на Косову и Метохији после НАТО бомбардовања 1999.

године. Љајић још додаје да треба хладне главе да наставимо да радимо на томе да ова прича не буде гурнута у страну.

И ДУШЕВНИМ БОЛЕСНИЦИМА ВАДИЛИ ОРГАНЕ

Злочиначки траг трговине органима води до болнице за ометене у развоју у Штимљу. Пацијенти напрасно нестајали, највероватније одвожени у Албанију.

Као што смо писали пре две године, у душевној болници у Штимљу био је прихватни центар терориста Ослободилачке војске Косова, у коме су држани заробљени Срби. Ту су били смештени ментално оболели не само с простора Србије, већ и бивше Југославије. Била је то прелазна станица за заробљенике, који су касније одвођени у непознатом правцу, највероватније у Албанију.- Тамо су им, према неким информацијама, вађени органи а већина болесника која се тамо налазила је нестала. Људи које би ОВК заробио били су држани неколико дана без хране и воде, да би их касније, углавном ноћу, одводили. Као људи који би могли бити означени за руководиоце овог логора помињу се Фатмир Љимај и Исак Муслију. Њих двојица су, уз Харадина Баље и Агима Муртезија, оптужени пред Међународним судом за ратне злочине почињене на подручју бивше Југославије, јер су у логорима затварали Србе и Албанце који су одбијали да сарађују са ОВК.

У пресуди суда 2005. године, Муслију и Љимај су ослобођени свих оптужби, али је Баља, као стражар и надзорник логора Лапушник код Глоговца, чије постојање је потврђено, осуђен за мучење, окрутне радње и убиство заробљеника, на затворску казну од 13 година.

ХАРАДИНАЈ КАО МЕНГЕЛЕ!

Тужилаштво у Хагу је још у новембру 2003. године добило сведочења седморице Албанаца, учесника у трговини органима отетих Срба на Косову, у којима су изнели све детаље ових монструозних злочина, укључујући и идентитет појединих жртава! Документ који су истражитељи УНМИК-а доставили главном истражитељу Патрику Лопез-Терезу садржи доказе на основу којих је и известилац Дик Марти написао извештај, о коме се водила расправа пред Парламентарном скупштином Савета Европе. У документу из 2003, чије детаље Прес ексклузивно објављује, наводи се да је исказе дало осам сведока, од којих је седморо активно учествовало у злочинима. Осми сведок је Албанац, који је заједно са отетим Србима био у затвору „због сарадње са српским властима“. Четири сведока су директно учествовала у транспорту најмаље 90 Срба у затворе на северу Албаније, а тројица су учествовала и у превозу заробљеника до куће у којој су им вађени органи (данас позната као „жути кућа“). Двојица војника ОВК су признала да су сахрањивала остатке Срба, а сведочио је и један Албанац, који је превозио извађене органе до аеродрома у Тирани.

Сведок: Нисмо смели да тучемо Србе Он је нагласио да им је у Призрену речено да не бију затворенике.

- Први пут сам чуо тако нешто и изненадио сам се, пошто смо Србе раније увек тукли и ломили им руке и ноге. Преспавали смо у Призрену на месту где је било дosta проститутки. Сутрадан смо отишли у Албанију. Стигли смо у Кукаш, где су нас сачекала два тамна човека, мислим да су Арапи. Нисам сигуран које су националности. Онда смо отишли у Бурељ, тамо смо преноћили. Тамо је било још Срба, мушкараца и жена. Затвореници су смештени у неко складиште, нисам сигуран колико их је било. Можда десетак. Сутрадан смо се одвезли југозападно од Буреља, у Фушје-Крује. Пре него што смо кренули, доктор је једном војнику дао торбу са неким папирима. На свим путовањима увек би нам давали ташну

или фасцикли са папирима. Стигли смо у ноћ, тамо нас је чекао албански доктор Ђамил, прегледао је затворенике и питао да ли су их тукли - стоји у сведочењу овог Албанца.

Страшна сведочења

Истрага је утврдила да је отето између 100 и 300 Срба и превезено на север Албаније, где су им вађени органи, што је спровођено уз знање и учешће високих функционера ОВК, као и доктора са Косова и из иностранства. У документу се наводи да је акције Албанаца са Косова подржавала албанска тајна полиција. Документ до кога је дошао Прес неоспорно доказује и линију командовања која води до лидера ОВК Рамуша Харадинаја и његовог брата Даута, а један од сведока је потврдио и да је Харадинај 1999. године у појединим крајевима забранио убијање Срба из освете, да би имао коме да вади органе. У документу пише да ништа што је у вези са организованим криминалом на југу Косова не може да се уради без контроле „пећког и призренског клана“. Сведок који је често

друге стране, организовали су киднаповање преосталих Срба у областима под њиховом контролом и депортовали их у северну Албанију. Наставило се са убиствима Срба, али је било боље контролисано. Рамуш је издао стриктно наређење свим командантима да га известе ако ухапсе неког од Срба - пише у извештају достављеном Хашком трибуналу.

Пут у једном правцу

Сведок који је описан као Албанац са југозападног Косова, који је служио као возач и нижи оперативац у ОВК за време рата, испричао је како је превозио отете Србе на север Албаније.

- Укључио сам се у транспорт затвореника средином августа 1999. Звали су ме људи из ОВК. Имао сам неку врсту обавезе да их послушам. Познавао сам путеве у Албанији пошто сам тамо возио проститутке. Мој командант ми је рекао да пошто знам путеве, ја треба да возим. Рекли су ми да идем у Криву Реку. Када сам стигао, рекли су ми да треба да превезем неке људе у Албанију. Покупио сам четворицу Срба. Речено нам је да не разговарамо са њима, али су током пута стално постављали питање где их водимо. Рекли су им да ће их пребити. „Водимо вас да сечете дрва и радите на пољу“, речено им је - испричао је детаљно овај сведок. Сведок који је возио отете Србе испричао је да је укупно четири пута ишао у „жути кућу“. Пошто је у ту кућу довозио и проститутке, мислио је да се о томе ради, али се повукао када схватио шта се догађа.

- Када сам вршио прву испоруку у Бурељ, мислио сам да их воде на нека тестирања, да узимају узорке крви. Раније сам чуо да узимају узорке крви од затвореника. То ме је збуњивало? Тек после трећег пута сам схватио шта се догађа. Ушао сам у собу у Бурељу да попијем чашу воде. Било је чисто и осећао се веома јак медицински мирис. Подсетило ме је на болницу. Тада ми је пао на памет да је то једина кућа где сам довозио људе, али никог нисам ту покупио - каже Албанац.

боравио у ОВК бази Тропоја, којом је од 1998. командовао Даут Харадинај, посведочио је да је свако хапшење морало да буде пријављено Рамушу Харадинају.

- Сведок је тамо често боравио и имао контакте са Даутом и Рамушом Харадинајем, али много више са Даутом. И пре бомбардовања неколицину Срба су доводили као заробљенике, али је већина стигла убрзо после бомбардовања. Рамуш и Даут су захтевали од локалних ОВК команданата да се уздрже од осветничких намера још почетком јула 1999. године. С

Ухапшен па пуштен Јусуф Ерчин Сонmez због нелегалних трансплантација

ГЛАВНИ КУПЦИ ОРГАНА ИЗРАЕЛЦИ

"Гардијанов" дописник из Приштине Пол Луис пише и да је могуће један од организатора илегалних трансплантација органа током и након рата на Косову био Израелац турског порекла Моше Харел, кога такође тражи Интерпол.

Дописник "Гардијана" из Приштине Пол Луис писао је о сведочењу и судбини једног младог Турчина и једног старијег Израелца.

Које је 53-годишњи хирург Јусуф Ерчин Сонmez 2008. године подвргао операцији трансплантације бубрега у клиници "Медикус", недалеко Приштине. Све се сазнало о томе(а и наш часопис је то својевремено објавио)када је млади Турчин пао у несвест на приштинском аеродрому. Откривено је да је имао велику рану на телу, а полицији је рекао да му је "украден бубрег". "Гардијан" пише да је након одбијања Хашима Тачија да призна умешаност у трговину органима на Косову током и након завршетка рата 1999. године, почео прави међународни лов на турског лекара, наводно умешаног у илегалне трансплантације органа.

У одређеним круговима Сонес је познат као "доктор вампир" или "доктор стрвинар", наводи "Гардијанов" дописник, а Интерпол га тражи због злочина против живота и здравља, трговине људима и илегалне имиграције.

"Гардијанова" истрага је утврдила да је Сонmez један од кључних играча на црном тржишту органа у последњих десет година.

Ове године, наводе извори "Гардијана", виђен је у Азербејџану, где је, како се верује, радио трансплантације бубрега на универзитету у Бакуу.

Тамошња полиција је потврдила да су држављани различитих националности довођени у земљу због илегалних трансплантација, и у вези са целим случајем ухапсила четири украјинска лекара. Штампа у Азербејџану је Сонмеза повезала са читавим ланцем кријумчара органа,

а наводи се да је трансплантације радио и у Еквадору, пиче "Гардијан".

Негирао оптужбе

На једној прес конференцији у Бакуу ове године, пре него што су оптужбе против њега постале јавне, Сонmez је наводно негирао све тврђење тужилаца.

Репортер "Гардијана" је ове недеље посетио клинику

"Медикус" и тврди да је видео спремне хируршке прекриваче за Русе, Козаке, Турке и Молдавце који су дошли да продају органе, као и картонске кутије са медицинским пострепштинама на којима је било јасно видљиво име Сонmez.

Турски лекар је, како наводи "Гардијан", више пута ухапшен у својој земљи због трговине органима, а колеге га описују као врсног стручњака који се "одметнуо", наводи лист.

1998. године је након истраге турске телевизије програн из јавног здравственог сектора у Турској, и забрањен му је рад.

Хиљаде трансплантација

Сам је признао да је обавио на хиљаде трансплантација, али је тврдио да његови донатори својевољно потписују картице на којима пише да се органа одричу из хуманитарних побуда.

Такви формулари су, пише "Гардијан", пронађени и у клиници "Медикус", у којој су оперисани пациенти из Канаде, Немачке, Пољске и Израела, али су донатори органа често остајали без новца, иако су им обећаване исплате износа и до 20 000 евра.

Клиника "Медикус" се спомиње у извештају Дика Мартија о трговини органима на Косову, а верује се да су из ње органи убијених за-

робљеника директно слани у Истанбул у специјалној амбалажи. Верује се, пише "Гардијан" на основу тврдњи извора из Вашингтона, да је управо доктор Сонmez био наручилац, а да је до "истанбулске везе" дошло управо захваљујући његовим јаким контактима са косовским Албанцима.

Израелци главни купци за јетре и бубреже

Харел је наводно у Турској и околним земљама трагао за људима којима су потребни "нови" органи, а многи од њих су посредно имали везе са Израелом.

Већина међународних кријумчарских мрежа повезаних са трговином органима има везе са богатим израелским купцима, пише Луис, јер је услед ставова ортодоксних Јевреја о третману тела након смрти врло мало донатора органа у Израелу - свега око десет процената.

Посредници због тога организују "трансплант туре", на којима пациенти путују у иностранство и тамо купују нове органе за велике свете новца, уз помоћ посредника. Чак је и држава дотирала овакве потезе субвенцијама, све донедавно, пише Луис, али је поклекла под међународним притиском.

Прошлог месеца један случај илегалне трансплантације, откривен у болници у Јужној Африци, такође је био повезан са израелским наручиоцима.

Пацијенти, међу којима је било и Румуна, као и жена и деце, добијали су око шест хиљада долара за један бубрег, пише лист.

В.В.

У одељењу за ратне злочине Вишег суда у Београду осуђено девет припадника ОВК

“ГЊИЛАНЦИМА” 101 ГОДИНА ЗАТВОРА

Осморица припадника некадашње ОВК су у бекству и њима се суди у одсуству. - Деветорица осуђена јер је утврђено да су убили 32 особе и злостављали 153. људи

Деветорица припадника гњиланске групе ОВК осуђена су у петак 21. јануара на укупно 101 годину затвора у Одељењу за ратне злочине Вишег суда у Београду. Они су на свиреп начин починили злочине над Србима и Ромима из Гњилана током друге половине 1999. године (о чему смо писали у неколико претходних бројева нашег часописа). Убили су тридесет двоје људи противправно ухапсили и тешко злостављали 153 особе а о још 34 лица која су киднапована, ништа се не зна ни после скоро 12 година.

На по 15 година затвора осуђени су Агуш Мимиши, Селимон Садику и Самет Хајдари. На по 10 година затвора осуђени су Назиф Хасани, Бурим Фазлију, Фатон Хајдари и Ахмет Хасани, а на по осам година Серат Хајдари и Камбер Сахити.

Судија Снежана Николић-Гаротић рекла је да је кривица оптужених и сумњиво утврђена на основу доказа, изјава преживелих жртава, као и из исказа сведока сарадника.

Она је казала да су се после доношења Резолуције 1244 јединице ОВК распоредиле у Гњилану и започеле терор над Србима и Ромима. Под командом Фазлије Хајдарија, Реџепа Алија и Шаћира Шаћирија и наређењем које је гласило: “Дошло је наше време да се осветимо! Убијајте, прикривајте трагове и пртерајте све Србе са Косова!”, оптужени су отимали људе са улица и из кућа и одводили их у објекте у којима су их злостављали до смрти, показујући посебну суврост према женама.

Судија је у образложењу пресуде навела да су оптужени припадници ОВК жртвама комадали тела, одсецали полне органе мачетама, ломили прсте клештима и силовали жене. Тела убијених секли

су тестерама и секирали и бацали у Ливачко језеро. Суд је, према речима председавајуће судије, слушао потресна и убедљива сведочења сведокиња под псеудонимом Ц-1 и Ц-2 које су од 17. до 23. јуна биле заточене у интернату у Гњилану и без престанка силоване и тучене. Ове жене су кроз сузе данима причале о свему што су преживеле, рекавши да су молиле да их убију и да је чудо да су уопште живе. Када су пуштене, припадници ОВК рекли су им да поруче Србима да ће проћи као њих две ако не напусте Косово.

Сведок под псеудонимом Б-2 сведочио је да су га припадници ОВК одвели из куће и да су га читавог дана тукли. Када су га пустили, овај човек био је толико деформисан од батина да га мајка није препознала када га је угледала на улици. Прописана казна за злочине за које су оптужени припадници ОВК је од пет до 20 година затвора, али је суд, одлучујући о казни, објаснила је судија, морао да води рачуна о томе да неки од оптужених нису били пунолетни. Фатом Хајдари је имао 16 година, док Мемиши, Фазлију и Серат Хајдари нису имали 21 годину.

За затварање, пљачку, мучење, злостављање, силовање и свирепа убиства цивила оптужено је 17 припадника некадашње ОВК, од којих су осморица у бекству и њима се суди у одсуству. Оптужнициом је било обухваћено још осам припадника “гњиланске групе” - Фазлија Ајдари, Реџеп Алији, Шаћир Шаћири, Шефкет Муслији, Садик Алији, Идриз Алији, Шемсија Нухију и Рамадан Халими. Они су у бекству и против њих је поступак раздвојен. Суђење је почело у септембру 2009. године, а саслушано је 39 сведока. Суд је 29. децембра 2010. године укинуо притвор пе-

торици - Ахмету Хасанију, Назифу Хасанију, Ферату Хајдарију, Камберу Сахитију и Буриму Фазлију.

Суд је утврдио да је ова група убила најмање 32 цивила из Гњилана, да је учествовала у пљењу кућа, мучењима, силовањима, противправном затварању.

- Тек кад се завршило НАТО бомбардовање, за Србе на Ким је почeo пакао - описао је сведок сарадник на јеодном од 11 дана сведочења пред судом, а цитира га је судија Снежана Николић-Гаротић.

И овај сведок, али и преко њих 30 потврдили су да је “гњиланска група” слепо слушала вође. Тела убијених Срба су секли на комаде, стављали их у пластичне цакове и бацали их у контејнере или у Ливочко језеро. Отимали су их са улица, одводили из кућа.

Мушкарцима су прво ломили прсте, а затим руке, а онда их везивали за цеви и вежбали на њима гађање ножевима.

- Жртве су тамо биле без воде, хране - рекла је судија Снежана Гаротић - Жртве Ц-1 и Ц-2 су силоване, а то је радило и више мушкараца узастопно. На крају су молиле да их убију, само да мучење престане.

Осморица припадника злочиначке групе и даље су у бекству.

М.М.К.

УДРУЖЕЊЕ ПОРОДИЦА КИДНАПОВАНИХ И НЕСТАЛИХ ЛИЦА НА КОСОВУ И МЕТОХИЈИ

**Београд, Ул. Делиградска 22/3
тел. 011/365-0123**

**Ниш, ул. Победина 66
КАЛЧА, II спрат, ламела д
локал 115/л
018/515-140**

**Краљево, Ул. Хајдук Вељка 2/3
тел. 036/315-123**

**Грачаница
тел. 038/64-357**

